

Szerkesztőség kiadóhivatal és nyomda: Sul. Reg. Ferdinánd (József Róherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnyim: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. kiadása és rotációs nyomása. Mexicelenk naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel. Kétszeres :: Egyes szám 5 Lejtel. Vasárnap 6 Lej :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tartás szerinti ::

A veszélyes narkózis

Kilenc milliárd lejes francia kölcsönről beszélt tegnap Tataru Coriolan dr., Erdély minisztere Aradon. A kormányhoz és a királyi udvarhoz egyformán közlálló politikus először éppen az Aradi Közlöny-nek tett feltűnést keltő nyilatkozatában adott félre nem érthető kifejezést annak a hivatalos álláspontnak, amely egyetlen egy kártyalapra tette fel az államháztartás további boldogulásának sorsát. — „A kormánynak nincs pénze” — jelentette ki félre nem érthető egyszerűséggel a miniszter. — s mert nincs pénze, nem tud fizetni... Charles Rist és Roger Auboin urak bucaresti-i tárgyalásai minden valószínűség szerint sikerre is fog vezetni... Sikerre is kell, hogy vezessenek, mert ha nem sikerülne, igazán nem tudnám megmondani, hogyan is lesz tovább?”

Sok választás tehát nincsen a kormány számára s ez indokolt magyarázattal szolgál arra is, miért olyan szigorúak a Bucurestiben tárgyaló francia urak feltételei...? Úgy látják, hogy elérkezett annak a legalkalmasabb ideje, amikor az ország pénzügyi kormányzatának nyakára tehetik a francia imperialista pénzügyi külpolitika kését: vagy-vagy!

A bucaresti-i lapok, amelyek még egyelőre csak nyolcmilliárd lejes hitelgényről irnak, úgy tudják, hogy mindezért a franciák az ország egész igazgatását, sőt egész hatalmas termelési apparátusát is szigorúan a saját ellenőrzésük alá kívánják rendelni. Nincs helye a vonakodásnak! — üzeni Charles Rist és Roger Auboin urak személyében a kormánynak a francia tőke: — Romániának is mihamarabb be kell lépnie abba a gazdasági bűvkörbe, amelyet Tardieu terve rajzol a Dunamedence termőföldjei körül a koldus Európa káprázó szemei elé. Pedig a Tardieu-terv diszletei mögül már kibukkant számtalan helyen a francia üzleti mohóság és a gazdasági diktatúra való törekvés jól megkonstruált váza. Gazdasági kényszerek elkerülhetetlen logikájú építménye ez, amely ketrec a dunai népek számára, de a tetején a gall pénzügyi oligarchia trónusa számára készítik elő a teret.

Drákói feltételek árán kell tehát megvásárolnia az ország pénzügyi kormányzatának az államháztartás további vérkeringését. A kiszivárgó hírek szerint két szempont lebeg a francia pénzügyi körök szemei előtt: az eddig nyújtott hitelek és az esetleg ezentul nyújtandó kölcsönök biztosítása, valamint ezáltal a pénzügyi diktandó megszerzése. Ezért szigorúan ragaszkodik az állami költségvetés újabb csökkentéséhez, amely nem is titkolt módon a további tisztviselői leépítések és a megnövelt adók rémét idézi fel.

Érthető a francia álláspont üzleti logikája, amely mindenképpen biztosítani kívánja saját pénzét, de anélkül, hogy egyttal tekintettel lenne az ország lakosságának létérdekeire is. Ez a tulrideg pénzügyi koncepció nem számol azzal, hogy ugyanakkor, amidőn pénzt ilyen feltételekhez kötve adja kölcsön, ezek a feltételek kizárják egyszer s mindenkorra azt a lehetőséget, hogy az ország népe a nyújtott tőkét a saját gazdasági boldogulására használhassa fel. Ezáltal pedig a tőkekihelyezés rentabilitása is illuzórikussá válik.

Lehet, hogy igaza van Tataru miniszternek és ez az egyetlen lehetőség arra, hogy az állam közalkalmazottai és nyugdíjasai megkapják többhónapos járulékaikat. De ha olyan árat kell mindezért fizetni, amelyet a francia urak követelnek, ezzel csak pillanatnyilag narkotizálják az ország nyomorát, de ez a pillanatnyi kábítószer nem gyógyít, nem fakaszt újabb életforrásokat. Ellenkezőleg: a feltéte-

Megszűnnek az alminiszteri állások

A francia pénzügyi szakértők bucaresti-i tárgyalásai -- Hírek a közalkalmazottak leépítéséről -- Rövidesen megkezdik az új költségvetés tárgyalását -- Rendelet a közalkalmazottak egyhavi illetményének kifizetéséről

Az érdeklődés központjában jelenleg a francia pénzügyi szakértők bucaresti-i tárgyalásai állanak. A lapok különféle kommentárokat fűznek ezekhez a tárgyalásokhoz, amelyeknek eredménye kétségtelenül döntő szerepet fog játszani Románia gazdasági életében. A pénzügyminiszterium egyébként kommunikált tett közzé, amely szerint egyes lapok különböző kommentárokkal kísérik Rist francia pénzügyi szakértő romániai szereplését. Ezeknek a híreknek nincsen semmi alapjuk. A francia misszió célja információkat szerezni és tanácsokat nyújtani. Minden olyan hír, amely illetéktelen helyről származik, árthat az ország hitelének.

A Lupta ellenőrizhetetlen forrásból azt a hírt közli, hogy a francia szakértők munkájának eredményeként a közalkalmazottak számának nagymérvű csökkentése várható. A köztisztviselők listáját Rist és társai elé terjesztik, akik a lista alapján fogják a létszámcsonkítást javasolni. A Lupta híre még nem nyert hivatalos megerősítést.

Az Epoca a francia szakértők munkájával kapcsolatosan közli, hogy az összes politikai alminiszteri állásokat megszüntetik és csak a pénzügyi és a belügyminiszteriumban marad meg egy-egy alminiszter. Ez az intézkedés a

következő kormányokra is kötelező lesz. A politikai alminiszterek hatáskörét az adminisztratív államtitkárok fogják átvenni.

Itt írjuk meg, hogy a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az összes közalkalmazottaknak a husvétii ünnepek előtt legalább egy havi illetményüket ki kell fizetni.

A Monitorul Oficial mai száma különben közli a legfőbb gazdasági tanács felállításáról szóló szentesített törvényt. A tanács tagjainak kinevezése legközelebb várható.

A pénzügyminiszter rendelete szerint az I. Ferdinánd király arcképevel ellátott okmánybélyegek június elsejéig maradnak érvényben.

Az Epoca tudni véli, hogy rövidesen megkezdik az új költségvetés előkészítését, úgy hogy amikor a parlament őszi ülészaka megkezdődik, a jövő évi költségvetés teljesen készen fog állani.

Stefanescu Amza hadügyminiszter tegnap a hadügyminiszteriumban bankettet adott a külföldi katonai attasék tiszteletére. Ez alkalommal a hadügyminiszter ismertette a parlament által-újabbban megszavazott katonai törvényeket, amelyek a hadsereg reorganizálását célozzák.

Rendkívül feszült helyzet Németországban

Brüning-Hitler-koalíció terve -- Vezető politikusok lemondásáról irnak a hitlerista lapok -- A nemzeti-szocialisták követelése -- A kommunisták a nemzeti-szocialista kormány megalkotása ellen

Berlinből jelentik: Az új porosz kormány megalakulása elé felfokozott érdeklődéssel tekint nemcsak Németország, de egész Európa politikai közvéleménye is. A porosz minisztertanács — mint ismeretes — elhatározta, hogy május 24-én, az új porosz tartománygyűlés első ülésén bejelenti az összkormány lemondását. Az új kormány eddig legvalószínűbb megvalósítási lehetősége a centrum, vagyis Brüning pártjának koalíciója Hitlerrel. A centrum-párt azonban a kormányalakítási tárgyalások kezdeményezését a nemzeti szocialistáktól várja.

A mai berlini lapok fantasztikus híreket közölnek Hitler poroszországi tartományválasztási győzelmével kapcsolatosan. Így többek között a hitlerista sajtó már tud Groener hadügyminiszter és Maisner államtitkár, Hindenburg kabinetirodai főnökének lemondásáról. Egyes lapok már olyan híreket is közölnek, hogy Brüning a közeli napokban lemond. Hivatalos helyen minder ilyen hírszótelt megcáfolnak, azonban a helyzet mindamellett igen feszült és izgalommal telt.

Müncheni jelentés szerint a nemzeti szocialisták birodalomgyűlési frakciója a birodalmi gyűlés elé a következő indítványokat fogja terjesztani: 1. Szólítsa fel a birodalmi gyűlést az elnököt, hogy a gyűlést az alkotmány huszonötödik paragrafusa értelmében oszlassa fel. 2. Küldjön ki a birodalmi gyűlés vizsgálóbizottságot annak kivizsgálására, hogy hol, mennyi és milyen közpénzt használtak fel Hindenburg elnök újráválasztása érdekében a propaganda során. 3. A birodalmi gyűlés mondja ki, hogy szükségesnek tartja a nemzeti szocialisták harci szervezeteit betöltő rendelkezések visszavonását.

A porosz tartománygyűlési választások eredménye egyébként újból aktuálisá tette a szociáldemokrata-kommunista együttműködés lehetőségét. Komoly politikai körökben ugyan az a vélemény, hogy a szociálista-kommunista „proletárfront” megteremtése majdnem legyőzhetetlen akadályokba ütközik, tény azonban, hogy sem a szociáldemokrata-párt, sem a kommunista-párt nem zárkózik teljesen az egységfront gondolatától. Ezt a tervet főleg kommunista részről támogatják.

sege van újabb pénzforrásra — de felelős kormánykörök kényre-kedvre nem szolgáltatják ki a lakosság létérdekeit idegen pénzügyi műveletek okkupációs hadjáratának.

Tízmillió lej értékű téglák a rombadólt városrészek felépítésére

Megvalósul a Victoria-bank 12 millió kölcsöne — Az aradi árvízről készült filmet a napokban mutatják be a városi mozikban — Kutatás egy fontos szerződés után — Az aradmegyei falvak újjáépítése

II. Károly király látogatása után, amely mintaszerűen sima programmal folyt le, az árvíz-károsult segélyakciók úgy Aradmegye, mint Aradváros közigazgatási területein a régi rendszer kerékvágásba zökkentek vissza. Radu Cornél dr. interimár-bizottsági elnök a délelőtti folyamán hosszasan tárgyalt Maiorescu József bankigazgatóval, a Banca Victoria vezetőjével, aki a közelmúlt napokban érkezett vissza Bucarestből. A megbeszélésbe bekapcsolódott dr. Pop C. István volt miniszter, parlamenti képviselő, dr. Anghel István és dr. Raicu Aurél, a Banca Victoria igazgatóságának vezetőtagjai is. A megbeszélés egyedül tárgya Aradvárosnak az a tizenkét millió lejes letéte volt, amelyet még az Anghel-féle városvezetőség helyezett el a Banca Victoriában és amely összeget most az árvíz által elpusztított területek újjáépítésére szeretnének fordítani. Az értekezlet egyelőre konkrét eredményeket nem produkált az összeg felszabadítására nézve, de remény van rá — amint ezt különben Tataru Coriolan dr. erdélyi alminiszter is jelezte az Aradi Közlöny számára adott nyilatkozatában — hogy a Banca Victoria kölcsön formájában folyósíthatja a szóbanforgó 12 millió lejt Aradváros vezetősége számára.

22 kilométer hosszúságban emelik Arad körül a gátakat

Aradváros interimár-bizottsága különben ma délután tartott ülésén foglalkozott az újjáépítési program mielőbbi megvalósításának kérdéseivel. Radu dr. bejelentette, hogy cca 12 millió lejt értékű téglákra volna szükség, hogy az építkezési munkálatokat mielőbb megkezdhesék. Erre a kiadásra éppen elégséges fedezetül szolgálna a Banca Victoriában letétként kezelt városi összeg. Hangsúlyozta, hogy a téglamennyiség megrendelésére máris elérke-

zett az idő és a leghelyesebb, ha sürgősen nyilvános árlejtésre bocsájtják az igényelt mennyiséget. Mivel azonban a törvény csak 10 millió lejt értékű közmunkaszállítási rendeletet teszi lehetővé a sürgősség kimondása mellett a városvezetőség számára, az interimár-bizottság elhatározta, hogy egyelőre 10 millió lejt értékű téglarendelésre hirdet 15 napon belül versenytárgyalást. A versenytárgyalás egyik legszigorúbb feltétele az, hogy a szükséges téglamennyiséget októberig szállítsa a vállalkozó ab aradi állomás.

Aradváros mérnöki hivatala különben ma készült el a védőgát-rendszer szintezési munkálataival. Megállapítást nyert, hogy Aradváros védőgátjai 22 kilométer hosszúságban veszik körül a várost az árterületeken; csaknem kivétel nélkül mindegyik szakaszon szükséges a gátak felemelése, mert nagy süppedések észlelhetők mindenütt. A gátak új magassága az egész vonalon 7 méter és 20 centiméter lesz. A Maros vízszintje különben a mai nap folyamán egy félmétert emelkedett. Ez az emelkedés ma még jelentéktelen a folyó rendes tavaszi vizállásához képest.

Ma került bemutatásra a városi mozikban az a film, amelyet Aradváros vezetősége készített az árvíz ideje alatt Arad viz alá jutott területeiről, hogy a későbbi vetítése útján ennek a filmnek jövedelmével is növeljék az árvízsegély-alapokat. Az árvíz-film métere 25 lejtbe került és a város két példányt készített róla: egyet Erdély és a Bánát, egyet pedig a régi királyság számára. A film magyar-réz feliratait Sincal Jenő városi főmérnök, az autobuszüzemek és a városi mozik műszaki igazgatója készítette. Aradváros vezetőségének terve az, hogy minden mozi számára napi 3000 lejes kölcsöndíjért adja ki a rendkívül érdekes filmet vetítésre. Aradon a városi mozikban a

görög keleti husvét ünnepek alatt kerül első ízben vetítésre az árvíz-film: ezeken az előadásokon a jegyek árait 2—2 lejjel emelik fel csupán az árvíz-károsultak javára.

Érdekes rendelet érkezett különben az árvízsegélyakcióval kapcsolatosan a kultuszminiszteriumtól Aradváros vezetőségéhez. A miniszterium engedélyt adott, illetve felhatalmazta Aradváros vezetőségét arra, hogy minden egyes olyan esetben, amikor az árvíz-károsultak javára kérnek engedélyt látványos előadások tartására, a maga hatáskörén belül is kiadhassa a szükséges engedélyt. Ugyancsak a mai napon került elszámolásra az első árvíz-károsult tombola-est jövedelme is a Városi-kávéházban: megállapítást nyert, hogy az estély tiszta jövedelme 1606 lejt volt.

Aradváros és a volt MAV. közötti szerződés nagy fontossága

Részletesen ismertettük az Aradi Közlöny olvasóival annak a konfliktusnak a fordulóit, amely Aradváros vezetősége és a CFR. vezetősége között az Arad—Tövis és Arad—Temesvár közötti vasuti töltések kijavításának terve körül fölmerült. Mivel a város álláspontja az, hogy a töltések kezelését az államvasut számára már a magyar rezsim alatt egy szerződés írta elő, a mai napon Vass Barnabás városi főmérnök megbízatást kapott, hogy mielőtt a Nachtnébel Odón volt aradvárosi főmérnök az aradi hivatali levéltárakban kutat az egykori szerződés után, Vass főmérnök a budapesti Vasuti és Hajózási főfelügyelőségénél, valamint a Magyar Államvasutak igazgatóságánál tegye meg a szükséges lépéseket a fontos és döntő okmány feltalálására. Vass főmérnök pénteken utazik Budapestre, hogy megbízatásának eleget tegyen.

Aradmegye vezetősége a mai napon ugyancsak ülést tartott Serbanu György dr. megyei prefektus elnöke alatt. A megyei interimár-bizottság ugyancsak a megyei árvíz-károsult falvak újjáépítésének ügyével foglalkozott és helyben hagyta dr. Lázár Ágoston megyei közigazgatási igazgató újjáépítési tervét, amelyet egyik legutóbbi vasárnapi számunkban a legteljesebb részletességgel ismertettünk.

„Holnap délután ötkor“

Irta: SAS GYÖRGY.

Négy óra volt.

„Holnap délután ötkor.“

— Holnap — ez már ma van... Ma...

Kifeszítette a mellét, megigazította a gomblyukába a krizentémot és elhatározta, hogy nyugodt lesz. Mindennek ellenére nyugodt lesz. Nem fogja elárulni, hogy ő most milyen nagyon, milyen rettentően boldog...

De valahogy kiváncsi volt belőle a boldogság. Hogyan is ne! A szép Lya, a gyönyörű Lya, a vöröshaju bestia, a testet öltött sex-appeal... és ő, Kerekes Zoltán VIIIb, bálrendező és maturáns... ők ketten!

Tizennyolc éves volt és olyan mint egy tulifűtött gőzkazán. Kis varrólányok után szaladgált és szent csodálkozással bámulta az asszonyokat, az urinöket... Lyát.

Lya Szécsi bankár felesége volt és az Irodalmi Matinéen ismerte meg, Zoli ott verseket szavalt — nem a saját verseit, pedig neki is voltak ideges, tulifűtött erotikájú versei —, a szemé csillogott, haja a homlokára hullott és most ott volt a zsebében a nagy Igéret:

„Holnap délután ötkor.“

Semmi más. Csak három szó.

És Zoli kicsipve, beparfömozve, valami megnevezhetetlen, furcsa jóérzéssel ment az uccán... Lyához.

— Szervusz Zoli!

— Szervusztok!

Két osztálytárs. Épp jókor jöttek.

— Hová, háová virágos barátom? Leány-nézőbe? És Szent Ferkó nagyot kacagott a saját ötletén.

— Dehogy, a tanárnak megy gratulálni. a Dincsinek, tegnap született a második törvénytelen fia... — folytatta Havas Jancsi a szellemeskedést.

— Nem uraim. — Zoli előkelően megropogtatta az r betűt, — a gratulációt majd én

fogadom és megmutatta a kis levelet.

— Hü, az angyalát... És szép?

Zoli elegánsan begombolkozott.

— A részleteket talán majd azután...

— De pontosan! Ugye emlékszel, hogy én is elmeséltem, mikor —

Ferkó félbeszakította Jancsit.

— De háová méz már? Hisz még csak negyed öt!

— Tudjátok, a kis szőke Mici... — szolt Jancsi és elmesélte egy kalandját:

— Hát hatra meghívott, megyek, sietek, hogy el ne szalasszam, jó nő az, mi? Lógok mint a bolond, egyszercsak... jön a mamám. Na, gondoltam, itt a baj. Hogy háová megyek? Egy barátomhoz. — Mért loptam el a nőm parfümjét? Én? A kis hugom elejtette az üveget, azért érzik úgy rajtam. Hát mit mondjak, míg én a keresztkérdésekből kiszabadulva felszaladok a Micihez, hát üti a negyedöt. Negyed hét volt. Bekopogok, Bemegyek. Mondom, belépek, hát táva marad a szám. A Péteri felugrott, hol piros volt, hol zöld, én meg csak álltam és legalább huszszor elmondtam, hogy ke—ke—ke, de a —ziticsókolom már nem fért ki a torkomon. Péteri lihegett, én dadogtam, aztán végre megszólalt a Mici és felvonta a vállát elsejpitette: „Hja, Jancsikám, én magát hatra hívtam!“ — Nevettek.

— Ez ugyan velem nem történik meg! Először, mert a Ly... a nő tisztességes, másodszer pedig, mert pontos leszek. Sőt már megyek is. Szervusztok.

— Atyuska, felajánlhatjuk lovagi kíséretünket? — Jancsi ugylátszik még tartogatott egy tanulságos történetet.

— Oh, köszönöm, alássan, a testőrséget mára szabadságolom.

Most már üzte, hajtotta a vágy. Most már érezte az asszony hódító, kesernyész parfümjét, a testét, ahogy akkor a táncnál hozzátapadt. Most már színes zengő szavak születtek a lelkében, simogató, szerelmes, forró gondo-

latok, ezeket fogja elmondani aztán...

Az egész ucca egy ivelt, zsiros száj volt. ... Mikor odaért az ajtó elé — Hold-ucca 4. — háromnegyed öt volt. Csengetni akart, de eszébe jutott Lyának egy mondása:

„Ha én valakit várok, az ne bibelődjék formásággal. Ha én valakit hívok, az kopogtatás nélkül megtalálja az utat a — Paradicsomban...“

Lenyomta a kilincset. Az ajtó nyitva volt.

— Vár...

De az előszobában nem volt senki és Zolinak hirtelen eszébejutott a szőke Mici.

— Ha Lya... ha ő...

Összeharapta a fogát és tovább indult.

Szobák üres szobák és csönd. De nem... Valahol Lya hangja cseng...

Még egy ajtó. Kinyitja.

Puha, selymes kis női fészek. Lya egy fötőjben és — — — nem, nem lehet — — egy férfi — — csókolja — —

Zoli hangja valahogyan idegenül cseng.

— Pardon, nagyságos asszonyom, ugylát szik korán jöttem... Nem baj. Tessék csak elintézni az urat és én majd visszajövök ötre, ahogy hívni méltóztatott.

És nem néz vissza. Rohan a lépcsőkön lefelé.

— Lya... ezt tette... meg bírta tenni... és a férfi... Ki a férfi?... Nem is látta.

Felnéz a házra. Egy ablak nyitva. Egy fej hajol ki rajta.

Zoliból hirtelen kétségbeesetten harsogva kirobban a sírás. Kerekes Zoltán VIIIb. 18 éves maturáns és bálrendező, fehér krizantémmal a gomblyukában és kipurfömozve, fut, fut a hozszan, elnyuló, havas uccán és sír.

Mert az az ur, aki Lya asszony ablakán kihajolt, aki Lya asszonyt csókolta és aki három perccel öt előtt kilépett a Hold-ucca 4 kapuján, hogy egy fontos konferenciára menjen, ez az ur Szécsi Artur volt. Lya asszony boldog birtokosa.

Hirtelen meghalt Dr. SOMOGYI GYULA,

az aradi felsőkereskedelmi iskola volt igazgatója

Arad szellemi életének egyik legavatottabb vezetője költözött el az élők soraiból — Mélységes részvét a tragikus halálhír nyomán — Somogyi Gyula dr. élete és értékes irodalmi munkássága

Temetése pénteken délután három órakor lesz

Értekes szellemi munkában eltöltött élet érkezett ma el hirtelen befejezéséhez. Dr. Somogyi Gyula, Arad szellemi életének egyik kiváló, mélytudású egyénisége távozott el az élők sorából, szinte pótolhatatlan részt hagyva maga után Aradváros kulturális és tudományos társadalmi köreiből. Dr. Somogyi Gyula halála váratlanul következett be, olyan hirtelen, hogy családtagjai, jóbarátai és tisztelői még teljesen lesújtva, ugyszólván hitetlenül állanak a tragikus végzet előtt.

Somogyi Gyula dr. általános szeretet és tisztelet vette körül már évtizedek óta Aradon. Generációk nőttek fel az ő tudásának égise alatt és négy évtizeden keresztül nem egy szellemi kiválóság, irodalmi, kereskedelmi tekintély került ki dr. Somogyi Gyula keze alól. Somogyi Gyula dr. egész életét a tudomány, az irodalom szolgálatába állította és szívvel-lellekkel annak a személnak áldozta magát, hogy a tudás fátylának fényét, fiatal, zsenge lelkekbe sugározza bele. Somogyi dr. az a tanár volt, aki fanatikusan szerette munkáját. Szerette a fanitványait, akiknek nemcsak tanárjuk volt, de tanácsadójuk, lelki nevelőjük és barátjuk is.

Dr. Somogyi Gyula munkássága

Somogyi Gyula dr. 1858-ban született. Gimnaziumi tanulmányait Budapesten végezte, ugyancsak a magyar fővárosban folytatta tovább tanulmányait, ahol tanári diplomát és a tudományegyetemen doktorátust szerzett. Tanári pályáját Székesfehérváron kezdte, a kereskedelmi iskola magyar-német és történelem tanszékébe helyezték. Itt mindössze rövid ideig működött, majd 1886-ban Aradra került, mint kereskedelmi iskolai tanár, ahol különösen az irodalom terén fejtett ki nemes, lelkesítő munkálkodást. Az ifjúság lelkébe ő oltotta bele a magyar irodalom és költészet iránti rajongását.

1910-ben az aradi felsőkereskedelmi iskola igazgatója lett és ebben a minőségében rendkívül mély, alapos kulturális tevékenységet fejtett ki. Sugárzó lelkesedéssel fogott hozzá magyar nyelvű terveinek keresztülvételéhez és néhány éven belül valóban nagyot lendített Arad kulturális fejlődésén. Megalapította a felsőbbtanulmányú iskolát, amelynek igazgatója lett, majd megszervezte a nők kereskedelmi tevékenységét. Tanfolyamot nyitott a lányok számára, majd megalapította a leánykereskedelmi iskolát is. A kultúra terjesztésének szolgálatában szabadliceumot is alapított Aradon, ahol kitűnő tanárok tartottak előadásokat.

Somogyi Gyula dr. irodalmi munkássága egész Magyarországon elismert volt. Rengeteg tanulmányt írt, amelyek közül egy Petőfiről írt esszéje a legjobb Petőfi-tanulmányként volt elismerve országsszerte. Midőn Budapesten 30 kötetes Petőfi-könyvtár jelent meg, belefoglalták Somogyi Gyula dr. Petőfiről írt esszéjét is, mint a legjelesebb ilyen irányú munkát. Tanulmányokat írt ezen kívül Vörösmartyról, Kölcseyről, Kisfaludyról

Arany Jánosról, Endrődyről és még számos jeles magyar költőről, sőt Shakespeare-t és Goethe-t is több tanulmányban böncolgatta. Utolsó munkája Aradon 1923-ban jelent meg, amidőn nyugdíjba vonult.

A Petőfi- és Kisfaludy-társaság több ízben ki is tüntette, a Kölcsey Egyesület pedig egy ízben alelnöki tisztségére emelte őt. Egyik kiemelkedő munkája Aradváros és Arad megye monografiája volt. Sok elismerést kapott ezenkívül a Néprajzi Múzeum megalapításáért is. Aradon nemcsak mint irodalmi- és történet-tanárt, hanem mint kiváló görög-latin filológust ismerték. Valóságos élő lexikon volt, kitűnő memóriája közmondás tárgyát képezte.

Ez utóbbira fényes bizonyíték volt az, hogy minden tanítványát névről, évtizedek múlva megismerte, egyik mellett sem ment el az uccán anélkül, hogy meg ne szólította volna és ne érdeklődött volna melegen körülményei iránt. Legutóbb felkerestük Rajz Jenő elhunytával kapcsolatban és az idős Somogyi dr. nagyon lesújtotta egyik kedvenc tanítványának halála. Szeretetteljes, meleg szavakkal beszélt az elhunytól, akihez szoros baráti kapcsolatok fűzték. Elmondotta, hogy a milleniumi kiállítás alkalmával Budapestre ment, több, mint száz diák társaságában, hogy megtekintésék a kiállítást. Az elhunyt Rajz Jenő valósággal jobb keze volt tanárjának és mindenben segédkezett dr. Somogyinak, az elszállásolás és a diákok felügyeletének nehéz munkája körül.

— Nem gondoltam volna, hogy ilyen fiatalon elveszítjük őt! — mondotta dr. Somogyi — és szemében ott égett a fájdalmas részvét. — Őszintén szerettem engem és én rendkívül nagyra becsültem őt, megbiztam benne... — folytatta Somogyi dr. — Nem gondoltam volna, hogy túlélem őt! — ezzel bucsuzott Somogyi dr. Nem sokkal élte túl kedvenc tanítványát, mert a kiszámíthatatlan vég két nap múlva bekövetkezett.

Délután 3 órakor bekövetkezett a halál

Dr. Somogyi Gyula szerdán délelőtt hirtelen rosszul lett. Szívgyengeség lépett fel a hetvennégy éves, idős tanárnál. A családtagok azonnal kihívták dr. Moga Cornelia orvosnőt, de dr. Somogyi Gyulán már segíteni nem lehetett, aki délután 3 órakor szívbénulás következtében kiszenvedett. Dr. Somogyi soha sem betegeskedett, csupán a korral járó kisebb gyengélkedések és érlelmeszedés vették elő időnként szervezetét. Halála teljesen váratlanul következett be és mélyen lesújtotta családját. Az elhunyt két fia él: Lajos, aki Strassburgban elismert építésmérnök és Somogyi Andor aradi banktisztviselő. Menye a fiatal Hoffmann Olga, a temesvári Weisz kézimunka-cég aradi fiókjának vezetője. Somogyi Gyula dr.-t pénteken délután 3 órakor kísérik utolsó útjára, a Strada Brancovici (Lázár Vilmos-ucca) 6. számú házból.

Egymilliárd lejjel károsította meg az államot

Tíz éve folytak a visszaélések — több petroleumtársaság fuvarleveleket nem látták el a törvényben előírt bélyeggel — A pénzügyminiszteriumban is fojrik a vizsgálat

Bucurestiből jelentik: Nagyarányu pártama ügyében indult meg a vizsgálat Bucurestiben és Constantában. A vizsgálat adatai szerint egyes petroleumtársaságok közel egymilliárd lejjel károsították meg az államot. A társaságok az exportált petroleumtermékek fuvarleveleire nem tették a törvényben előírt bélyegeket, amelyek az exportált áru értékének 1.32 százalékát teszik ki. De nem fizették be kész-

pénzben sem a bélyegilletékek összegét. A visszaélések 1922. óta történnek és nemcsak a társaságoknál, hanem a pénzügyminiszteriumban is folyik a vizsgálat. Bizonyosnak látszik, hogy a petroleumtársaságoknak büntársaik voltak a miniszteriumban is, mert csak így üzhették egy évtizeden keresztül visszaéléseiket, amelyekkel az államot közel egymilliárd lejjel károsították meg.

Látogassa meg a

Budapesti Nemzetközi Vásárt

május 7-16.

Több mint ezer kiállító,
200 szakma!

Élelmiszer, textil, butor, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport.
Kézműipari és háziipari csoportok.
Rádió üzenhet haza!

50%-os utazási kedvezmény május 2-24-ig

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda- mint a visszautazásnál.
Magyarországon ezenfelül 33%-os kedvezmény a magyar vidék megtekintésére!

Vízummentes határátlépés!

Nagymérvű kedvezmények

gyógyfürdőkre, színházakra és szórakozóhelyekre.

Vásárlaszolvány és felvilágosítás kapható:

Budapesten: a vásárlóudánál, V. Alkotmány-u. 8.

Aradon: „Dácia” Sándor Ferenc hiv. menet-

jegyrodója és a

Ci. Int. de Wagons-Lits, Bulev. Regina Maria

(Octogon.)

Az express elé vetette magát egy joghallgató

A mozdony kerekei kettészelték az öngyilkos testét.

Bucurestiből jelentik: Borzalmas öngyilkosság történt ma délelőtt az egyik bucurestii pályaudvaron. Egy 21 év körüli fiatalember sétált a kora délelőtti órákban a sínek mentén. Megdöböntő szándékát senki sem sejtette és az állomás tisztviselői közül, akik látták, azt gondolták, hogy vár valakit. Amikor a 22-es számú expressz-vonat berobogott az állomásra, a fiatalember egy hirtelen mozdulattal a robogó vonat elé vetette magát, amelynek mozdonya formálisan ketté szelte.

A megdöböntő öngyilkosságról azonnal értesítették a központi rendőrséget, ahonnan bizottság szállott ki a helyszínre. Az öngyilkos ruhájában talált iratokból megállapítást nyert, hogy Eduard Sliginskii 21 éves, Ramnicul-Sarat-i illetőségű, harmadéves joghallgatóval azonos. Bucsulevelet is találtak zsebében, amelyben azt írja, hogy öngyilkosságát nagy nyomora miatt követi el.

Meg akart halni egy aradi urileány

Öngyilkossági kísérletet követett el a szóváltás közben.

Az elmúlt éjszaka az egyik aradi szállodában öngyilkosságot kísérelt meg egy aradi iskolaigazgató leánya, Oradean Baby, aki Oradean aradi iskolaigazgatónak leánya, mintegy másfél évvel ezelőtt eltávozott Aradról és Belgrádba utazott, ahol mint táncosnő nyert elhelyezést. A fiatal aradi leány a jugoszláv fővárosban egy előkelő és gazdag urral ismerkedett meg, aki nemrégiben meg is kérte Oradean Baby kezét. Az Aradról elszármazott táncosnő néhány nappal ezelőtt Aradra érkezett, hogy a szükséges iratokat beszeresse és nagykorúvá nyilvánítását elintézzze. Itt össetalálkozott egy aradi fiatalemberrel, akihez elutazása előtt érzelmi viszony fűzte. A fiatalember arra kérte Oradean Babyt, hogy utasítsa vissza kérője ajánlatát és maradjon végkép Aradon. Ezt a kérést azonban a fiatal leány, aki szereti belgrádi kérőjét, nem akarta teljesíteni. A beszélgetés azzal fejeződött be, hogy Oradean Baby otthagya aradi ismerősét és felment szállodai lakásába. A fiatalember azonban ide is követte és megismételte kérését. Ebből szóváltás keletkezett és a fiatal leány végül is kirántott egy orvosságos üveget, amelynek tartalmát kiitta. Mint később kiderült, a üvegben morfium volt. A fiatalember segítségért kiáltott, a szálloda személyzete orvost hívott és azonnali orvosi beavatkozás következtében sikerült Oradean Babyt megmenteni az életnek.

Kivégezték a kiscesti rablógyilkosokat

A két halálraítélt utolsó éjszakája — Kovács ítéletvégrehajtó „bemutatkozása” — Az orvosok az első elítéltnél tizenhét perc múlva konstatálták a halál bekövetkezését

Budapestről jelentik: A kiscesti vendéglős, Lukács Béla gyilkosainak kegyelmi kérvényét, mint ismeretes, Horthy Miklós kormányzó elutasította és így a hadbíróóság által hozott halálos ítélet végrehajtását ma reggelre tüzték ki.

Tegnap délután a két halálraítéltet felkeresték legközelebbi hozzátartozóik. Kava Gusztávot édesanyja kéztiben is meglátogatta a síralomházban. Az egyszerű iparos asszony sirva búcsuzott fiától és feltűnő volt, hogy egyszerű kopott barna kabátjának ujján fekete gyászszallagot viselt. Sztaniszlavszky József vak édesapját a halálraítélt fiutestvére támogatta az utolsó látogatás alkalmával és a 75 éves aggastyán szólanul, fia nyakába borulva búcsuzott tőle örökre. Este a két rablógyilkos vett búcsút egymástól és ez alkalommal felhozták a börtönből harmadik társukat, Nikodémot is, akit, mint ismeretes, fegyházbüntetésre ítélt a hadbíróóság.

A két halálraítélt az utolsó találkozásnál is egymást okolta, amiért a bitófára jutottak. Sztaniszlavszky a következő szavakkal fordult Kava felé:

— *Te vagy az oka, hogy ide kerültem, re vittél erre az útra...*

Mire Kava nyomban visszavágott:

— *De én a te vallomáson miatt kerültem ide, amiért ítélték halálra. Ha te nem vallasz úgy, amit vallottál, akkor megmenekülök...*

Elválásuk után mindkettőt külön helyezték el egy-egy cellában, ahol ájtatoskodtak és hosszan imádkoztak. A késő esti órákban vacsorát kaptak, mindkét elítélt borjusultet, téstát és bort, azonkívül cigarettát. Kava nyugodtabb volt. Ő elbeszélgetett az örökkel, akiktől aziránt érdeklődött, vajjon a kivégzés fájdalmas lesz-e. Látszólag megnyugodott, amidőn megnyugtatták, hogy nem fog semmit sem érezni. Sztaniszlavszky azonban nyugtalanul töltötte az utolsó éjszakát; állandóan zokogott és vergődött fekvőhelyén. Akkor nyugodott meg kissé, amidőn közvetlen a kivégzés előtt fivére ismét felkereste.

A kettős kivégzés lefolyása

Az akasztás idejét a bíróság reggel fél nyolc órában állapította meg. A jelzett időre már hatalmas tömeg lepte el a szomszédos házak ablakait és a közelben lévő gázgyar tartányainak tetjét. A fogház udvarán ugyancsak a kora reggeli órákban gyülekeztek, akik belépőjegyet kaptak, főleg katonatisztek és ügyvédek. Pontban fél nyolckor érkezett meg Mányi János őrnagy-hadbíró vezetésével a katonai bíróság. A kivonult katonaság kivégzési négyesőget formált és elsőnek Kava Gusztávot vezették a bitófához. A hatalmas, közel két-

méter magas férfi megtörtén, roskadtan ment a bitó felé, mellette a lelkésszel, kezében feszületet tartva. Katonásan állt meg az őrnagy-hadbíró előtt, aki felolvasta a halálos ítéletet, amelyet a következő szavakkal fejezett be:

— *Istennél a kegyelem.*

Kava szólanul hallgatta végig az ítéletet, majd sarkon fordult és felment a bitófa zsámolyára. Nekiátmaszkodott a bitófához és szinte egykedvűen nézte, amint a hóhér és a segédei előbb a kezét, majd a lábait összekötötték. Nyugodtan hajtotta fejét a hurokba, mire Kovács hóhér, akinek a napokban történt kinevezése után ez az első akasztása, segédekkel együtt felhúzták az elítéltet. A hóhér néhány pillanatig dolgozott, majd letakarta arcát egy kendővel. *Az orvosok tizenhét perc múlva konstatálták a beállott halált.* Az orvosok

jelentés után a jelenlevő lelkész beszédet tartott a katonaságnak és hangsúlyozta, hogy a bűnös az állam törvényei által Isten büntetését nyerte el.

Kava kivégzése után Sztaniszlavszky Gusztávot vezették elő öre. Az elítélt nyugodtan haladt a bitófa felé, mert egy provizórikus falal eltakarták előle a kivégzett Kava holttestét. A hadbíró ismét felolvasta az ítéletet, amelyet a halálraítélt egykedvűen hallgatott végig. Majd megragadták a pribékek és a bitófa alá vitték. Míg kezeit összekötötték, Sztaniszlavszky ajkai felnyitak, mintha valamit akart volna mondani, azonban már nem volt ideje, hogy ki is mondja, mert a hóhér nyakába dobta a kötelet és a segédek felhúzták a magasba Sztaniszlavszky testét. Tizenkét perc telt el, majd az orvosok konstatálták a beállott halált. Kovács hóhér ekkor megállott a hadbíró előtt és katonásan jelentette:

— *Alássan jelentem, az ítéletet végrehajtottam.*

Néhány perc múlva kiürült a fogház udvara. A kivégzettek holttesteit másfél óráig hagyták a bitón függni, majd leemelték és eltemették őket.

Perrel támadta meg Aradvárosát a gépüzemek elbocsájtott igazgatója

Per, amely negyedik éve folyik és most sincs vége — Kaufmann Kamill fegyelmije, elítélése és felmentése — Aradváros vezetőségének álláspontja

Egymillió kétszázhuszezer lejt követel a jelenlegi városvezetőségtől Kaufmann Kamill

Legutóbbi számainak egyikében hirt adott róla az *Aradi Közlöny*, hogy Kaufmann Kamill, Aradváros elbocsájtott gépüzemigazgatója, *újabb perrel támadta meg Aradvárosát*, mivel az egykori gépüzemigazgató álláspontja szerint Aradváros vezetősége jogtalanul bocsájtotta el őt állásából 1928 szeptemberében.

Ez év tavaszán történt, hogy Kaufmann új beadványt intézett Aradváros új vezetőségéhez, *ügyének újrafelvételé érdekében*. Kedvező konstellációk látszottak kisérni az egykori gépüzemigazgató e lépését, hiszen többen foglalnak helyet a városi interimár-bizottságban, a kik töviről-hegyire igen jól ismerik a Kaufmann-féle ügy tengerikigyóvá nőtt fordulatait. A városi interimár-bizottság egy külön albizottságot küldött ki a Kaufmann-ügy felülvizsgálására, amelynek nevében Ursu János dr. interimár-bizottsági alelnök nyílt ülésen meg is tette a javaslatát Kaufmann Kamill kártalanítására, illetőleg az egész ügy likvidálására. Az interimár-bizottság azonban nem foglalkozhatott állást, mert voltak nyomós vélemények, amelyek annak az álláspontnak szereztek energi-

kus kifejezést, hogy *Aradváros ma nincs abban a helyzetben, hogy régi rezsimek tévedései miatt most viselje annak anyagi következményeit.*

Ami az egész ügykomplexum anyagi részét illeti, tudnunk kell, hogy az egykori aradvárosi gépüzemigazgatónak a várossal kötött szerződése havi 10.000 lej fizetést, ezenfelül pedig évente cca 100.000 lej remunerációt biztosított. A város vezetősége ezt a szerződést egyoldalulag 1928. év szeptember elsején bontotta fel azonnali hatállyal, tehát ettől az időponttól követeli járandóságait Kaufmann Kamill. Könnyű kiszámítani, hogy azóta, 1932 május hó 1-ig eltelt hetvennégy hónapra visszamenőlegesen havi 10.000 lejjel Kaufmann csak fizetést 740.000 lejt követel: ezen az összegzen felül pedig az elmaradt évi remunerációk címen három és háromnegyed évre 360.000 lejt. *Összesen tehát egymillió egyszázhuszezer lejt követelése a várossal szemben*, amely összeghez még egy évi felmondás után járó összeget is követel.

Aradváros vezetősége viszont arra a hivatalos álláspontra helyezkedett, hogy akár elkövetett bűnvádi felülbírálatra alkalmas deliktumot az egykori gépüzemigazgató, akár nem, — az azonnali hatályú felmondásra feljogosító szabálytalanságok megállapítását nyertek, tehát jogorvoslatnak nem lehet helye. Értesüléseink szerint Kaufmann Kamill jogi képviselőjét Aradvárossal szemben Hentiu dr. aradi ügyvéd, Ursu János interimár-bizottsági alelnök veje vette át Páuzesti Miklós interimár-bizottsági tagtól. Érthető tehát, hogy általános érdeklődés előzi meg az újabb kereset sorsát.

Öngyilkos lett Popovat tengernagy, az SMR volt vezérigazgatója

A nyomor kergette halálba a hajózási társaság volt vezetőjét — Egy hajóról a kabin ablakán keresztül a tengerbe vetette magát

Bucurestiből jelentik: A Fekete-tengeren megrendítő tragédia játszódott le. Pavel Popovat tengernagy, az SMR volt vezérigazgatója a „Romania” hajó fedélzetéről a tengerbe vetete magát és meghalt. Popovat a napokban indult el Konstancából Alexandria felé a „Romania” hajóval, amely a román parlamenterek csoportját vitte palesztinai kirándulásra. Délelőtt tíz órakor, midőn az utasokat reggelihez hívták, Stiu-bei hajóskapitány észrevette, hogy Popovat tengernagy hiányzik az asztaltól. Azonnal utasítást adott a matrózoknak, hogy induljanak keresésére. A tengernagy azonban nem volt található sem kabinjában, sem a fedélzeten.

Egy félórás hiábavaló keresés után Stiu-bei hajóskapitány személyesen indult el az elűnt felkutatására. Am kabinjában csupán a

tengernagy ruháit találta meg, az asztalon két levéllel. A kabinnak a tengerre nyíló ablaka nyitva volt. A kanapén világosan felismerhetők voltak a lábnyomok. Nyilvánvaló volt, hogy Popovat a tengerbe vetette magát. A tengernagyot, mint az megállapítást nyert, a nyomor kergette az öngyilkosságba. Popovat nyolc évvel ezelőtt nyugdíjba ment, mint a román hajózási társaság vezérigazgatója s azóta nyugdíjából tartotta fenn magát. Meglehetősen terhes családi élete arra kényszerítette, hogy új bevételi források után nézzen. Kibérelte a hajózási vállalat két hajóját, ez a vállalkozás azonban súlyos deficitel végződött. Az SMR, az utóbbi időben egyre inkább sürgette a két hajó bérének kifizetését, mire a volt vezérigazgató öngyilkosságra határozta el magát.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1932. május hó 1-től számítjuk.

Teljes üzembeszüntetés előtt áll az aradi Astra-gyár

A gyár vezetősége felmondott tisztviselőinek ---
Ha újabb rendelés nem érkezik, úgy a teljes üzem
beszünteti működését

Vigyázó László és Shapira igazgatók nyilatkozata

Arad deprimált, lerongyolódott gazdasági életébe ma belesüvített az új vészir, amely ismét száz és száz existencia pusztulását jelentheti. A hír arról számol be, hogy Arad egyik legjelentősebb, leghatalmasabb gyárvállalata, az Astra-vaggongyár felmondott összes tisztviselőinek és május közepén teljesen leállítja üzemét. Az elhatározás oka pedig az, hogy az egymást felváltó kormányok egyike sem volt hajlandó segítségül sietni a gazdasági válság folytán amúgy is agyonnyargatott nagyvállalatnak. Sem új megrendeléseket nem kapott a gyár az államtól, a régi tartozások kifizetése is folyton elhalasztódott, úgy, hogy megfelelő állami támogatás hiányában, lassankint sorvadásnak indult az Astra-gyár, amely nemcsak Arad, hanem az egész ország egyik legjelentősebb, legnagyobb vállalata volt.

Nemrégiben már azt hitte mindenki, hogy az ország ügyeinek intézői jobb belátásra jutottak. Az a hír érkezett, hogy vagonjavító-sokkal bízták meg az aradi Astra-gyárat, amely nyomban hozzá is kezdett a munkához és visszahívta elbocsájtott munkásainak egy részét. Ez a megrendelés azonban csak egy csepp volt a tengerben, semmiesetre sem elegendő ahhoz, hogy egy mesterségesen elsorvasztott vállalatot új életre keltsen. Végül is a gyár bucaresti-i igazgatósága elhatározta, hogy radikális eszközökhöz nyúl. S megérkezett Aradra a rendelet a nagy leépítésre vonatkozólag.

Május közepén történne meg a gyár leállítása

Az Aradi Közlöny munkatársa a gyárvezetőség elhatározására vonatkozólag ma beszélgetést folytatott Vigyázó László vezérigazgatóval, aki a következőket jelentette ki:

— Azok a hírek, hogy tisztviselőinknek felmondottunk, valóban megfelelnek a valóságnak. Abban az esetben azonban, ha újabb rendeléseket kapnánk, — amire van valami halvány remény, — akkor a gyár redukált üzemmé fogja folytatni működését. Viszont, ha a gyár nem kap újabb rendeléseket, akkor tisztviselőinket és munkásainkat nem tudnánk tovább foglalkoztatni és az Astra-gyár kénytelen lesz üzemét teljesen leállítani, működését megszüntetni. Ez már a jövő hó közepe körül bekövetkezhetik.

Alkalmunk volt beszélni Shapira igazgatóval is, aki az alábbiakat jelentette ki:

— A ránk mindinkább súlyosabban nehezedő válság, a megrendelések hiánya kényszerítette ki azt, ami most történt. Évek óta igyekezzük elkerülni, de nem sikerült. Tény, amit a hír mond. Május elsején felmondó levelet kapnak a gyár összes tisztviselői. Mindenkinek annyi időre mondunk

fel, mint amennyit a törvény előír, senkit jogaiban megrövidíteni nem akarunk. A mai válság erős leépítést és súlyos reorganizálást tesz szükségessé. A tisztviselők természetesen nem hagyják el május elsején helyüket, hanem addig dolgoznak, amíg a felmondásuk lejár. S időközben majd meglátjuk, mivé változnak a viszonyok.

— Mi igaz igazgató ur abból a hírből, hogy az Astra május közepén teljesen leállítja üzemét?

— Erre nézve még nem nyilatkozhatunk, mert még nem tudunk róla. Nem tartom valószínűnek, hogy teljes üzemeállításra kerülne a sor. Mindenesetre a felmerült kérdésekre a legközelebbi idők viszonyai adják majd meg a választ.

Ha a helyzet javul, nem kerül sor az elbocsájtásokra

Beavatott körökben azt hiszik, hogy a tömeges felmondás a gyár vezetőségének részéről inkább elővigyázatossági intézkedés az elkövetkezendő szezonnra, arra az esetre, ha a gyár nem kap megrendeléseket és továbbra is háttérbe szorítják. Ebben az esetben ugyanis a gyár nem tehet mást, mint sorsukra bizza alkalmazottait — mondja informátorunk. Ha azonban — akár az új kölcsön, akár más behatás folytán — megváltozik a helyzet és az Astra-gyár újból régi szerepéhez jut, úgy nem kerül sor a felmondások végrehajtására. Erre azonban kevés kilátás van.

A helyzetkép mindenesetre nagyon szomorú. Az a kevés remény pedig, amely még kínálkozik, aligha fogja ellensúlyozni a május elsején beköszöntő felmondó levelek folytán a tisztviselői körében keletkezett lelkiállapotot. Kétszáz család előtt lebeg vasárnaptól kezdve az állástalanság réme, kétszáz aradi lakásban elrontott vasárnapi hangulattal fognak töprengeni azon, vajon milyen megpróbáltatásokat rejt még a jövő. Aradra nézve súlyos csapást jelentene — minden tulás nélkül — az Astra-gyár üzemének megszüntetése, mert kétszáz tisztviselő- és sokszáz munkáscsalád veszt el existenciáját. S az aradi munkanélküliek száma ismét hatalmas ugrással emelkedik eddig sohasem ismert magasságok felé.

A pankotai görögkeleti lelkész megrendítő öngyilkossága

Betegsége miatt fejjel beleugrott az esővizet tartó hordóba — Mire tettét észrevették, halott volt — Nagy részvét mellett temették el az öngyilkos lelkészt

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap az aradmegyei Pancota községben, ahol Jercosan János görög keleti lelkész vetett véget tragikus módon életének. Jercosan súlyos ideggyulladásban szenvedett és orvosai elhatározták, hogy a görög keleti husvétünnep után Kolozsvárra szállítják, ahol a klinika idegosztályán helyezik el. A lelkész tudomást szerzett az elhatározásról, amely mélyen elkeserítette. Napokon keresztül töprengett magában, majd tegnap egy idegrohamában elhatározta, hogy véget vet szenvedéseinek. Az öngyilkos-

ságra különös módot választott. Udvarán egy esővízzel teli dézsa állott, amelyben körülbelül egy méteres magasságban volt a víz. Jercosan kiment az udvarra és egy őrizetlen pillanatban fejjel ugrott a dézsába, amelybe belefulladt. Mire végzetes tettét észrevették, már halott volt.

Az öngyilkosság híre nagy felzúdulást keltett Pankotán és nyomban értesítették a lelkész Aradon lakó két fiát, Jercosan Tibor hitoktatót és Jercosan István városi tisztviselőt. Feleségét, aki számban fekvő súlyos beteg már hetek óta, szintén kiméletesen értesítették a történetéről. Ma temették el nagy papi segédlettel az elhunytat. Tizennégy pap jelent meg Aradról és Pancota környékéből a végtisztességen; amelyen a beteg feleség meg sem jelenhetett. A templomi ének-kar megható gyászéneke után, a komlósi görög keleti lelkész szép gyászbeszédet tartott, majd a hívők tömege kísérte utolsó útjára a tragikus végű lelkészt. A sirnál a pankotai római katolikus, református és izraelita papok bucsuztatták el elhunyt kollégájukat.

LATOGASSA MEG

textilárúval kibővített üzletünket, hol a mai viszonyoknak megfelelően rendkívül olcsó árban a legjobbat vásárolhatja. Vásárolt összeg után külön kedvezmény

Magazinul „Metro“-áruház
Bulev. Reg. Ferdinand 13. (Postgay-ház mellett)

Egyelőre szünetel Aradon a nyugdíjak további fizetése

Különös bonyodalmak az aradi rendőrség százezer lejes kiutalása körül

Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma délután a pénzügyminisztérium újabb kiutalásai érkeztek le, amelyeknek alapján a görög keleti klérus részére 600.000 lejt, az aradi tanárok részére pedig 200.000 lejt utalt ki a minisztérium. Az aradi rendőrkezesztura legénységének és tisztviselőinek fizetésére 100.000 lejt értékben érkezett akredítív, amely körül nem várt bonyodalmak keletkeztek. A számviteli törvény értelmében ugyanis csak azokat a fizetési utalványokat lehet folyósítani, amelyeknek hasonló összegű kiutalása van a fél birtokában. Midőn ma délelőtt Orgovici rendőrségi főpénztáros megjelent a pénzügyigazgatóságon, hogy a kiutalt százezer lejt átvégye, megállapítást nyert, hogy a rendőrkezesztura részére történt kiutalások között a legalacsonyabb összeg is 198.000 lejre szűlt, tehát ezzel a százezer lejes kiutalást felvenni nem lehet. A pénzügyigazgatóságnak viszont nem volt felhatalmazása arra, hogy a kiutalás összegét 98.000 lejjel felemelje, így a rendőrség nem juthatott a 100.000 lejt birtokába sem. Tekintettel arra, hogy az elmaradt fizetések címén az aradi rendőrprefektúrának 1.400.000 lejes követelése van a belügyminisztériumtól, a pénzügyigazgatóság táviratilag fordult engedélyért a pénzügyminiszterhez és hozzájárulását kérte ahhoz, hogy a legkisebb összegű, tehát a 198.000 lejes kiutalást fizetési előlegként folyósíthassa az aradi rendőrség tisztviselői és legénysége részére.

Itt írjuk meg, hogy a pénzügyigazgatóság nyugdíjgyósztyála a mai naptól kezdve beszüntette a nyugdíjak folyósítását, mivel a rendelkezésre álló 1 millió 300.000 lejt az elmaradt januári és februári nyugdíjilletmények címén, teljes összegében kifizette. Valószínű, hogy a holnapi nap folyamán a minisztérium további összegeket bocsájt a pénzügyigazgatóság rendelkezésére, a februári illetményekre.

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY

Dr. Parecz és Dr. Abaffy ügyvédek fordításában és jegyzetével, a román szöveggel együtt

MEGJELENT!!!

Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc könyvüzletében.

Ára 45.— Lejt.

H I R E K

A pankotai Jótékony Nőegylet az aradi árvizkárosultakért

A Pankotai Jótékony Nőegylet nevében Fülöp Adolfiné, az egyesület elnöknője a mai napon 1000 lejt küldött be az aradi árvizkárosultak javára kiadóhivatalunkhoz. A pankotai nőegyletnek ez a nemes gesztusa valóban szép példát szolgáltat Arad megye több községének is, amelyeket meg vagyunk róla győződve, követelesre bocsát majd az árvizkárosultak felségélyezésének érdekében.

Gyűjtőakciónk tehát a mai napon ismét 1000 lejjel gyarapodott.

Eddigi gyűjtésünk eredménye 47452 lej
A Pankotai Nőegylet adománya 1000 „

Összesen 48452 lej

— **IDŐPROGNÓZIS.** Továbbra is száraz idő várható, délkeleti szelekkel.

— **A király Bucurestibe érkezett.** Bucurestiből jelentik: A király ma reggel 7 órakor visszaérkezett a fővárosba.

— **A görögkeleti husvétli ünnepek előtt zenetiltalom.** A görögkeleti husvétli ünnepekre való tekintettel — mint azt egyik legutóbbi számunkban már jelentettük — április 28., 29. és 30-án a rendőrség zenetiltalmat rendelt el a vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános szórakozóhelyek részére. Ezek a napok a mozielőadások is szünetelnek. Husvét vasárnapjára, május elsejére semmiféle mulatságot nem engedélyez a rendőrség.

— **Gróf Majláth püspök harmincöt éves főpásztori jubileuma.** Erdély katolikusságának nagy ünnepe lesz május elsején, Gróf Majláth Gusztáv Károly, az erdélyi katolikusok köztiszteletben álló püspöke ekkor lép püspökségének 35-ik évébe. Az ősz püspök május elsején Marosvásárhelyen fog tartózkodni és ebből az alkalomból az ottani egyházközség diszközgyűlést tart, amelyen az összes katolikus egyházközségek küldött-ségileg fogják képviseltetni magukat. Ünnepeket fognak tartani a nevezetes jubileum alkalmából Erdély több városában.

— **Bécsben temetik dr. Tagányi Sándort.** Ma távirati értesítés érkezett Bécsből Martus Ferenc-hez, az elhunyt Tagányi Sándor dr. apósához, a melyben az elhunyt nővére, kisjolsvai Szabó Zoltánné tudatja, hogy mintán dr. Tagányi földi maradványainak hazaszállítása elháríthatatlan akadályokba ütközött volna, Bécsben helyezik örök nyugalomra. Tagányi Sándor dr. temetése tehát csütörtök d. u. lesz Bécsben. A temetés után kisjolsvai Szabó Zoltán és felesége, akik az osztrák fővárosban tartózkodnak, azonnal hazautaznak Aradra, ahová pénteken érkeznek meg.

Üzletünket május 1-én a Fibra helyiségébe helyezük át.

Serilana

MINORITA-PALOTA.

— **Végleges fegyverszünet Japán és Kína között.** Sanghaiból jelentik: Az angol és amerikai diplomáciai férfiak közbenjárásával, Japán és Kína között megtörtént a végleges fegyverszünet. Eszerint a kínaiak nem nyomulnak előre, amíg a japánok visszavonulnak és elerik a nemzetközi telepeket. A visszavonulás lefolyására nemzetközi ellenőrzőket küldenek ki.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegezését, és fordítások hitelesítését eszközöl

Mitra I. Sándor, törvényességi hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Boulevard Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

— **A német birodalmi bank leszálította kamatlábát.** Berlinből jelentik: A német birodalmi bank a bankkamatlábát öt és fél százalékról, ma ötre szállította le.

Az aradi kereskedők panasza a tulzott zárórazziák ellen

Intervenció készül a Kereskedelmi és Iparkamara útján —

A tulbuzgó hivatalos közegek sportszerűen üzik a razziákat — Elnézést és kiméletet várnak a kereskedők

Általános felháborodást kelt Arad kereskedő-társadalmában az az eljárás, amellyel a hatóságok az üzletek zárójára vonatkozó rendelkezéseket végrehajtják. Illetve ezeknek a rendelkezéseknek tüzzel-vassal érvényt szereznek. Egyes tulbuzgó közegek egész sportszerű szórakozásként üzik már azt a szokást, hogy a déli vagy esti záróra-idő bekövetkezésakor másodpernyi pontossággal beállítanak egy-egy nagyobbforgalmu üzlethelyiségbe és magas büntetések, pénzbírságok kivétele útján kényszerítik arra az üzlettulajdonosokat, hogy üzlethelyiségüket szinte percek alatt kiüritsék.

Az egyre gyakoribbá váló eseteknek Arad kereskedőtársadalmában élénken kommentált megisméltődései köteleességünkkel teszi, hogy tüzetesebben foglalkozzunk ezzel a furcsa vádászszöveggel, amely az aradi üzlettulajdonosokat szemelte ki áldozatul. Kétségtelen, hogy az üzletek záróját szabályozó rendelkezéseknek komoly figyelmet érdemlő, gyakorlati előnyei vannak, mert egyfelől kizárja lehetőségét a tisztességtelen konkurenciának, másfelől pedig biztosítja a kereskedelmi alkalmazottak munkaidejének szabályozását. Nem férhet hozzá kétség, hogy most, különösen a melegebb időjárás bekövetkezésével helyes szociális és egészségügyi szempont az, ha az alkalmazottak saját tetszésük szerint használhatják fel a rendelkezésükre álló szabadidőt. De a rendelkezések végrehajtásának az a módja, amelynek egyedüli szempontja az, hogy az elrendelt időpontban egyik percről a másikra kiürüljenek az aradi üzletek, nemcsak a kereskedők üzleti léteérdekét sértik, hanem teljesen indokolatlan beavatkozást jelentenek a vásárlóközönség jogainak szabad gyakorlásába is, melynek egy jelentős tömege éppen akkor tudja csak beszerezni szükségleteit, amikor a kritikus záróra ideje közeledik.

Sajnos, nem olyan időkét élünk ma, hogy

indokolt lenne a merev paragrafusokra való hivatkozással, kiméletlenül szerezni érvényt olyan rendelkezéseknek, amelyeknek nem lehet szándéka a már megtizedelt, küzködő kereskedőtársadalom gyakori vegzálása. Ma, amikor a köztisztviselők, nyugdíjasok hónapok óta nem kapják meg jogos járandóságukat és ennek folytán a társadalom többi rétegeinek pénzforrásai is érzékeny módon elapadtak, csak örülni kell annak, ha van még Aradon egy-két kereskedő, akinek üzletében a záróra után is akad egy-egy vásárló. A kereskedelmi alkalmazott anyagi érdekei ma csaknem azonosak a munkaadó érdekeivel, mert ha nincs bevétel, akkor nincs az üzletnek jövedelme. Minél rosszabbul megy az üzlet, annál kevesebb a valószínűsége annak, hogy a munkaadó kereskedő rendszeren fizethesse vagy tarthassa alkalmazottját. Az üzletbe betérő vásárlónak tehát egyformán örül a kereskedő és a személyzete is. Amikor pedig erőszakkal „tisztítják meg a terepet” a záróra kivárt pillanatában a hatóság tulbuzgó közegei, rideg fellépésük anyagi kárt okoz, amely nem lehet célja egy hatósági rendelkezésnek sem. E sorokban hívjuk föl a fentírottakra dr. Moga Romulus kvesztor ur figyelmét, aki eddig is megértéssel orvosolta a hozzáfutók jogos panaszait.

Több körütekintésre és tapintatra van szükség a hatóságok részéről az üzletek zárójának ellenőrzésében: ezt joggal elvárhatja nemcsak a kereskedő, nemcsak az alkalmazottja, hanem Arad nagyközönsége is. Értésüléseink szerint az aradi kereskedők a napokban intervenáltak a jelenlegi tulhajtott záróra-ellenőrzési rendszer megszüntetése érdekében az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetőségénél, amely minden valószínűség szerint még a görög keleti husvétli ünnepek előtt illetékes hivatali fórumokhoz továbbítja Arad kereskedőtársadalmának kívánságát.

Eddig csak a Hölgyeket, de most már az Urakat is érdekli a

RUTKAY & BOTYE fehérnemű cég.

Kirakataink megtekintését kérjük.

— **Felvételek a király látogatásáról.** Tömegesen tekintették meg a mai napon azokat a megkapó, változatos és színes beállítású fényképeket, melyek az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalának kirakataiban láthatók és a király tegnapi látogatásának különböző fázisáról készültek. A fényképfelvételeket Sándor Jenő aradi fényképész készítette, aki a Maros idel veszedelmessé vált áradásának első napjaitól kezdve, megörökítette a pusztulásokozta képeket az utókor számára. Sándor Jenő a legveszélyesebb helyeket kereste fel, hogy megrázó felvételeket készíthessen az árviz rombolásáról. Csónakban az árvizsújtotta területeken a Kulturpalota tetején és a hőmpölygő folyam hátán készített megkapó felvételeket, majd a király tegnapi látogatásával kapcsolatban is, érdekes részleteket örökített meg. Sándor Jenő most albumot ad ki az aradi árviz felvételeiből, melyeket a közönség rendelkezésére bocsájt. A szériák képekben őrzik meg az aradi árviz okozta pusztulás történetét.

Polockairást, parkotta tisztítást végez **LOVAS,** Strada Oituz No. 111.

— **Tardieu súlyos beteg.** Párisból jelentik: Az elmúlt hetek utazásai megrendítették Tardieu egészségi állapotát, mert ma erős gégehurutban megbetegedett. Orvosai a legszigorubb nyugalmat követelik tőle, így nem tarthatja meg belföldi beszédét. Nem utazhat pénteken Genfibe sem és ezért ma táviratot intézett Genfibe Paul Boncourthez, hogy menesse ki Macdonald, Brüning és Grandi előtt, akikkel fontos megbeszélésen kellett volna találkoznia.

— **A zsigmondháziak hidvámkedvezménye.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy Aradváros vezetősége hidvámmentességet szavazott meg azoknak a zsigmondházi lakosoknak számára, akiket árvizkárt ért. A mai napon szállott ki Zsigmondháza Berzovan János pénzügyi tanácsos, aki hivatalos igazolványokkal látta el az árvizkárosult zsigmondházi lakosokat, egyben pedig vizsgálatot indított meg annak megállapítására, hogy bérbeadják-e valóban egyes zsigmondházi lakosok az igazolványaikat, vagy csupán szállongó szóbeszéd-e a vád.

Körösladányi szuggesztör

május hó 1-101 Aradon, Str. Cosbuc, volt Weselényi-uca 30. szám alatt fogad mindonnap d. u. 3-7 óráig. — A tisztelt publikum részére állandóan jó médium áll rendelkezésre, távolhatására, jövőbeállítására stb.

— **Vörös Kereszt estély Buteniban.** Buteniből jelentik: Ma tartotta a buteni Vörös Kereszt Egyesület évi rendes közgyűlést dr. Grozda Aurelné elnöklote alatt. A közgyűlésen Buteni egész intelligenciája megjelent, valamint a társadalmi élet minden számottevő egyénisége is részt vett azon. Az elnök beszámolt a Vörös Kereszt Egyesület működéséről és lelkes munkájának évi eredményéről. Az elmúlt évben 69 szegény gyermek kapott meleg ruháneműt és cipőket karácsonyi ajándékképpen. Megállapítást nyert a közgyűlésen az is, hogy az egyesület két év előtt választott vezetősége és választmánya az állandóan növekvő anyagi krízis dacára is az egyület jövedelmét kétszeresére gyarapította. A közgyűlés egy Vörös Kereszt-estély rendezését határozta el, melyet május 8-án tartanak meg. Végül az elnök meleg szavakkal köszönetet mondott a tagoknak fámogatásukért, melynek segítségével sikerült az egyesület munkálkodását eredményesen irányítani. A közgyűlés viszont az elnöknek szavazott köszönetet fáradságáért, mellyel az egyesület ügyeit vezette.

Az elpusztult Alfa- és Vesztőhely-telep lakosainak elhelyezése

Négy új kut Mikalakán — Épülnek a modell-
házak

Részletesen foglalkozott az *Aradi Közlöny* a mikalakai ivóvíz-problémával. Megírtuk, hogy a Maros aljáról és felülről egyaránt megfertőzte Mikalaka valamennyi kútját. Aradváros interimár-bizottsága ma elhatározta, hogy a kutakat az orvosi hivatal útján mésszel fertőtlenítteti, *Tripa Mihály* üzemigazgatót pedig megbizta azzal, hogy négy új kutat furasson az általa kijelölendő helyeken.

Egyébként a városvezetőség kijelölte az Alfa-telep és az egykori Vesztőhely újjaépítendő új telepeinek helyét. A két telepen összesen 136 ember vár elhelyezésre. Felmerült annak a terve, hogy a két telep lakosságát egyrészt a Gyermekkórház mögötti üres területen, másrészt pedig az Obor mellett helyezik el. Mikalakán a város a mérnöki hivatal tervét alapián megépít két teljes biztonságot nyújtó modell-házat, amelyeknek önköltségi árát 70—90.000 leiben kalkulálják. Az új telep-területek kijelölését a városvezetőség egy bizottságra bízta, amelynek élén *Pausessti Miklós* áll.

Május elsején minden tüntetés és uccai felvonulás tilos. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter mai rendeletével május elsejére minden uccai tüntetést és felvonulást betiltott, a szociáldemokraták azonban zárt teremben tarthatnak gyűlést úgy a fővárosban, mint a vidéken. A május elseji előkészületekkel kapcsolatban ma délután a belügyminisztériumban értekezlet volt, amelyen Argetoianu belügyminiszter, Otescu államtitkár és Stangaciuj tábornok, a sziguranca új vezérigazgatója vettek részt. Az ország különböző részeiben számos agitátort vettek őrizetbe.

Éjszakai tűz Aradon. Tegnap éjjel tűz ütött ki a ségai Str. Boctului-on, ahol dr. Hámany László aradmegyei nagybirtokos egyik nádfedelű csúrije lobbant lángra. A kivezérvált tűzoltók csupán a tűz lokalizálására szorítkozhattak. A kár megállapítása folyamatban van.

Az aradi szociáldemokrata párt beadványa a városhoz. Az aradi szociáldemokrata pártszervezet azzal a beadvánnyal fordult ma Aradváros vezetőségéhez, hogy május elsejére bocsássák rendelkezésükre a Nyári Színház épületét, ahol a párt egy népgyűlést kíván tartani. Ugyanakkor kérték a városvezetőség engedélyét egy ünnepi felvonulás megtartásához is. Értesülésünk szerint a város vezetősége még nem döntött a beadvány felett.

A magyar rendőrség fegyverhasználata. Budapestről jelentik: A Ház mai ülésén a többség hozzájárult a rendőrség fegyverhasználati szabadságához, csak a szociáldemokraták tartózkodtak a szavazástól. A parlamentet ezután elnapolták péntekre, ekkor azonban csak formális ülés lesz. A költségvetési vitát a jövő héten kezdik meg.

Aranyérméi és az evvel járó példakép, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájdás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású **Ferenc József** vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohányi mennyiségben rendelik. A **Ferenc József** keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Marathoni táncverseny Budapesten. Budapestről jelentik: Ma éjjel fél 12 órakor a budapesti Békéty-cirkuszban nagyszabású marathoni táncverseny kezdődött meg harminc pár részvételével, amelynek tagjai mindaddig kitarotán bírják az iramot és reggel nyolc óráig csak egy duó dől ki.

Israelita istentisztelet. Pessah-ünnep utolsó napján, a hó 28-án, csütörtöken az aradi neolog izraelita templomban a reggel háromnegyed hét és a délután fél tíz órakor kezdődő istentiszteletket követően **Mászkir** lesz.

— Az aradi Vörös Kereszt eredményes munkája. Az aradi Vörös Kereszt-egylet vezetősége dr. Botis Tivadarné elnöknővel az élén, négyszáztíz árvizkárosult aradi lakos között különböző ruhaneműket, cipőket, evőeszközöket, mosdótálakat osztott szét, melyeket az egyesület nemes szívi tagjai gyűjtöttek össze. A hölgyek között a jótékony munkában az elnöknőn kívül *Riscutia Veturia*, dr. *Moldovan Jánosné*, dr. *Popovici Eliza* alelnök, *Demeter Olga* és még számosan jártak jó példával elől.

— **Távozó aradi rendőrtiszt.** Anton Teodor, aradi rendőrelégységi tisztet saját kérelmére áthelyezték Urziceni községbe. A távozó tiszteletére kollégái tegnap este a *Tasca*-féle vendéglőben búcsúvacsorát rendeztek, amelyen a következők vettek részt: *Rafila Simon*, *Vlaicu István*, *Mihut Demeter*, *Mirca Marin*, *Pipa József*, *Faur Vasile*, *Ursut Craciun*, *Tolan György*, *Oprean Antal*, *Lapusca*.

— **Greta Garbo férjhez megy egy milliomos gyároshoz és elhagyja a színpadot.** Amerikából érkező híradások szerint Greta Garbo, a nagy filmasztár a közeljövőben férjhez megy Sörrensens svéd milliomos gyároshoz. Greta egy tengeri úton ismerkedett meg a fiatal gyárossal, aki megkérte kezét. Az esküvőt állítólag hamarosan megtartják. Greta Garbo menedzsere cáfolja a hírt, az amerikai lapok azonban biztos forrásra hivatkozva állítják, hogy Garbo hamarosan a gyáros felesége lesz és véglegesen visszavonul a filmtől.

— **A Metropol-kávéház árverését bizonytalan időre elhalasztották.** A második kerületi adóhivatal — mint az *Aradi Közlöny* megírta — árverést tűzött ki az aradi Metropol-kávéház berendezési tárgyaiba, annak 54.000 lejes adóhátraléka fejében. Az árverésen rendkívül kis számban jelentek meg az érdeklődők, a legnagyobb összeg, melyet a berendezésért ígértek, 15.000 lej volt. Az adóhivatal ezért az összegért nem bocsátotta árverés alá a berendezési tárgyakat és az árverés megtartását bizonytalan időre elhalasztotta.

Az életunt

— **Hullottad? Szegény Kelemen öngyilkos lett. Vajon miért?**

— **Unta az életét.**

— **Na és így érdekesebbnek találja?**

— **Vetőgép helyett árvizkárosultak dolgoznak a városi gazdaságokban.** Aradváros interimár-bizottsága ma foglalkozott egy vetőgép beszerzésének tervével. A városvezetőség — tekintettel arra, hogy számos árvizkárosult áll munka nélkül — úgy döntött, hogy nem vesz vetőgépet, hanem munkásokat fog alkalmazni a városi gazdaságokban, akik kézíerővel végzik el a szükséges munkákat.

Megjelent dr. Váradi Ödön és dr. Gáspár Gyula fordításában a

„Konverziós törvény”

teljes magyar fordítása **Ar. 20 lej.**
Kapható az Aradi Közlöny kiadóhivataliban.

— **Borossebes lakossága az aradi árvizkárosultakért.** Borossebes lakossága gyűjtést indított az aradi árvizkárosultak javára. A gyűjtés során úgy pénzbeli, mint termény, élelmiszer- és ruhanemű adományok gyűltek össze, úgy, hogy az akció már most szép eredményekkel kecsegtet. Az akció élén dr. *Stefanica* főbíró és *Crănto* jegyző állanak. Melléjük működnek az egyházak delegáltjai, így a görögkeleti egyház részéről *Voian Sofron*, *Pugna Pál*, *Berogsa Mihály* községi bíró, *Bocsa Atanáz* és *Pilsca János*; a katolikus egyház részéről *Zimonyi Péter* és *Kádár József*; a református egyház részéről *Kádár József*, *Patkó György*, *Küllik Irma*, *Patkó István*, *Sárga Barnabás*, míg az izraelita hitközség részéről *Izsák Teri* vettek részt a gyűjtés munkájában.

— **Dr. Tuszkai Ödön** az idén már április végén megkezdte orvosi működését *Marienburgban* és szívesen szolgált felvilágosítással a most felmerült pénzügyviszonyok nehézségeinek legyőzése felől.

Selyemharisnyák legolcsóbban
ADESGO lerakatánál!
Költőáru különgességek. — Bengor pólóingek.
Juliette, Neuman-palota.

A mozi tulajdonosok kongresszusa Aradon

A kongresszus holnap délután kezdődik

Erdély és Bánát mozgószínház-tulajdonosai csütörtöken délután 5 órai kezdettel tartják szindikátusi alakuló közgyűlést Aradon. A Corso-mozi igazgatóságának kezdeményezésére indult meg Erdélyben és a Bánságban egy nagyarányú akció az irányban, hogy a mozgószínház-tulajdonosok szindikátusba való tömörülését készítsék elő. *Manescu Virgil*, az aradi Corso-mozi egyik igazgatója indította meg ezt a tervezetet és 150 mozi tulajdonosnak küldött szét meghívót Erdély és a Bánát területére, akiket értekezletre hívott össze. A mozi tulajdonosok szervezetének alakuló közgyűlésére a román husvét-ünnepkel kapcsolatos zenei tiltalom adott kitünő alkalmat és elhatározták, hogy április 28-án és 29-én tartják meg az értekezletet Aradon.

A szindikátusba való tömörülés célja elsősorban az, hogy a magas luxusadókat, melyek a jövedelem 26 százalékát képezik, különböző bélyeg és illetékek becsapárítása nélkül le szállítsák és általában a mozi tulajdonosokra vonatkozó törvényt előnyösebb formában állapítsák meg. A másik fő célja, hogy a rendkívül magas filmkölcsön díjakat redukálják és ennek előérére egy olyan szerződés tervezetet dolgoztak ki, amely a filmek kölcsön díjára vonatkozik, a mozi tulajdonosok érdekeinek szempontjából tartása mellett.

A mai napon már több erdélyi és bánági mozi tulajdonos érkezett meg Aradra a holnap délután kezdődő kongresszusra, melyen az alapszabályokat terjesztik elő. Az alapszabálytervezetet *Eschenasy S.*, a cluj Select és Urania mozgószínházak tulajdonosa dolgozta ki. Az Erdélyi és Bánati Mozi tulajdonosok Egyesülete (*Uniunea Cinematografistilor din Ardeal si Banat*) címet fogja viselni az újonnan meg alakuló szindikátus, amelynek létrejöttét a mozi tulajdonosok érdekeit és a romániai filmszakma fellendülését egyaránt szolgálja. Az alakuló közgyűlést holnap délután 5 órai kezdettel tartják meg az aradi Corso-mozi helyiségében.

— **A Gutenberg-dalkör** május 7-én rendezi a Kulturpalotában művészi dívjú díszhangversenyét, melynek egyik kiemelkedő száma a vegyeskar által bemutatandó, Goethe: „*Walpurgis-éj*” című műdalának zenekari kísérettel való előadása. A tiszta jövedelem egy részét az árvizkárosultaknak, juttatja a dalkör.

— **Az Arad-Hegyaljai Villamosvasut nyári menetrendje.** Az Arad-Hegyaljai Villamosvasut vonatait május hó 1-től kezdődően a következőképp közlekednek: Aradról 5 óra. 7 óra 40 p., 11 óra 40 p., 14 óra 30 p. és 18 óra 20-kor. Pankotáról: 4 óra 50 p., 7 óra 40 p., 11 óra 40 p., 14 óra 30 p. és 18 óra 15 perckor. Radnáról: 5 óra 10 p., 7 óra 55 p., 12 óra, 14 óra 50 p. és 18 óra 35 perckor. Ezen vonatokon kívül június 1-től kezdődően minden vasárnap még egy vonatsoport fog közlekedni, a mely Pankotáról 21 órakor, Radnáról pedig 21 óra 20 perckor indul és 23 órakor érkezik Aradra. — Ugyancsak június 1-ével lépnek életbe az 50 százalékos kedvezményű hétvégi (weekend) jegyek, amelyek Aradról a kiutazáshoz az 5. 6 és 7-ik zónára adnak ki minden szombat 12 órájától vasárnap estig, amelyek a visszautazásra minden hétfő 12 órájáig érvényesek, továbbá ugyancsak hasonló kedvezmény nyújtatik a vonal bármely pontjáról a Radnára való utazáshoz is.

— **Dr. Lakatos szanatórium.** Baden bei Wien, a tavaszi időnyben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők. — külön szivostály, dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt. — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Fizetése képtelenséget jelentett be egy aradi ügyvéd a konverziós törvény miatt

Őszinte hangu körlevél a hitelezőkhöz — Tíz év alatt letörleszti adósságait — Vizsgálatot indított a Kereskedelmi és Iparkamara

„A konverziós törvény elvitte az utolsó reményt is“

Az ügyvédek mai helyzetéről szinte felesleges beszélni, mert mindenki, aki valamiképpen összeköttetésbe kerül valamelyik ügyvédi irodával, saját szemével győződhet meg arról, hogy tekintélyes, jó klientelával rendelkező ügyvédeknek komoly gondokat okoz egy-egy közepes per bélyegköltéseinek fedezése. Nem csoda, ha ma inkább kienged az ügyvéd egy biztos pert a kezéből, semhogy elvállalja a bélyegköltések fedezését. Mert egyetlen ügyvéd sem bírja már a kihitelezést. Fokozottan áll ez, amióta moratóriumot kaptak a gazdák, akiknek most konvertálták adósságaikat. A konverziós törvény megjelenése teljesen kétségbejítő helyzet elé állította az ügyvédeket, akiknek nagyon kevés kilátásuk lehet arra, hogy a parasztagzóktól inkasszálják künnlevőségeiket. Mert az új törvény kiveszi ugyan a konverzió alól a „munkabérekét“, de csakis a fizikai munkabér-követelésekre vonatkozik ez, a szellemi munka díja konverzió alá esett. S az a sok száz ügyvéd, akinek jelentős követelése van parasztagzóknál, a legsúlyosabb anyagi válságba került.

Ilyen szituációban nem lehet csodálkozni azon a meglepően őszinte hangu körlevélen, amely ma több aradi pénzintézethez és vállalathoz beköszöntött. A körlevél írója egy általánosan ismert előkelő aradi ügyvéd, az egyik aradi közintézmény ügyésze, aki minden keretelés nélkül, nyíltan és őszintén bejelenti, hogy a konverziós törvény életbelépése megfosztotta minden reményétől és most már kénytelen közölni hitelezőivel, hogy nem képes fizetni. Oka: nem bírja behajtani parasztagzóitól künnlevőségeit és a közintézménynél kapott fizetése nem fedezi a vállalt részletek összegét.

— Körülbelül 700.000 lej adósságom van — vallja be a memorandum — vagyonom pedig egyáltalában nincs már. Nem akarom kiírási hitelezőimet és ezért becsületes egyezséget ajánlok fel. Olyan egyezséget, amelyet be is tudok tartani.

Az ügyvéd ezután felajánlja a közintézménynél élvezett fizetése egyharmadát a hitelezőknek. Oly módon, hogy azt tíz éven keresztül egy — a hitelezők által kijelölt — bankban helyezi el. A tíz év végeztével a hitelezők tevékenítik a 700.000 lejre növekedett összeget. Amennyiben ezt az ajánlatot nem tartják megfelelőnek, úgy hajlandó a felajánlott harmadrészt arányosan havonként felosztani a hite-

zők között. A harmadik megoldás egy többéves moratórium lenne.

— Nem tudok mást tenni — fejeződik be a körlevél — ahogy tudok, úgy fizetek. Kérem a hitelezőket, hogy 15 napon belül iljenek össze és döntsenek ajánlatom felett.

A hitelezők még nem döntöttek az ügyben, azonban az egyik bejelentése folytán az aradi Kereskedelmi és Iparkamara már lépéseket is tett az ügyben. A kamara ugyanis azt akarja kivizsgálni, nem vett-e igénybe erején túl hiteleket az ügyvéd és tényleg önhibáján kívül jutott-e ilyen helyzetbe? Főképpen azt igyekeznek megállapítani, mikor, milyen idő-

Öngyilkos nemzetközi kokaincsempész aradi szereplése

Sohár Elek „vegyszermérnök“ különös karrierje — Kabátlopástól a kokaincsempészésig — A hamisított takarékhönyvek — Aradi kereskedő visszaemlékezései a nemzetközi kokaincsempész kalandos életére —

A budapesti főkapitányság Markó-uccai fogházában néhány nappal ezelőtt öngyilkosságot követett el Sohár Elek, állítólagos vegyszermérnök. A rendőrség az egyik budapesti szállodában tartóztatta le, mert bizalmas értesülései voltak a nyomozó hatóságoknak arronvontakozólag, hogy Sohár egyike Európa legveszedelmesebb kokaincsempészeinek. Hihetetlen mennyiségben csempészett át a jugoszláv-magyar határon kábító anyagokat, különösen pedig kokaint, amelyért súlyos összegeket kapott a kokain-örület rabszolgáitól. Öngyilkosságának módja is méltó volt csempészkarrierjéhez dacára a szorgos motozásnak, sikerült magánál rejtgetni olyan mennyiségű kábító mérget, amelyet fogságának első éjszakáján vett be s amely halálát okozta.

Sohár Elek neve nem ismeretlen Aradon, néhány évvel ezelőtt több ízben megfordult itt is, különösen akkor, amikor Bucurestibe utazott, ottani csempészüzleteinek realizálása céljából. Aradon csak rövid időre szállott ki, mert itteni ismerősei, akik szintén szabadkai származásúak, mint Sohár Elek volt, a csem-

közökben és mennyi hitelt vett igénybe.

Az eset mindenképpen jellemző a mai helyzetre. Nem lényeges, sikerül-e az egyezés, vagy mást határoznak a hitelezők, az a fontos, hogy egy fix állással és jó klientelával rendelkező, előkelő ügyvéd ilyen helyzetbe juthatott. S önként felmerül a kérdés: vajon nem okoz-e ugyanannyi kárt az egyik oldalon a konverzió, mint amennyi hasznot a másikon?

Rége a parasztagzó és a diplomás ember kölcsönösen irigyelték egymást. A diplomások azt mondták, hogy jó a gazdának, aki reggeltől-estig dolgozik ugyan, de saját földjén, saját házában és korlátlan ura kis vagyonának. A gazda viszont a könnyebb munkával megszerzett nagyobb jövedelmet és szebb városi életet irigyelte. Most egyiknek sincs mit a másiktól irigyelnie. Mert ugy a diplomásnak, mint a gazdának jövedelmét nagyrésztben elvitte az utóbbi esztendőök fülünkben zsongó monoton refrénje: a gazdasági válság s ami még a romokon megmaradt azt letarolja majd a konverzió delibábja.

Marosi Rudolf.

pészek koronázatlan fejedelme, már évek óta megszakitottak minden összeköttetést és ismeretséget a viharos multu férfivel. Csak kevesen emlékeznek tehát reá Aradon, legfeljebb egy-két gyógyszerártulajdonos, akiknél a piaci áron alul akart különböző kábítószereket eladni.

A kalandor multjával kapcsolatban Császár Imre aradi papirkereskedő mondott el érdekes dolgokat:

— Meglepetéssel olvastam Sohár Elek nevét — mondotta Császár — a lapok tudósításai között. Nem az lepett meg, hogy csempészésért tartóztatták le, hanem az, hogy vegyszermérnökké léptették elő. Sohár Elek ugyanis osztálytársam volt, azonban csak négy gimnáziumot végzett és akkor félbehagyta középiskolai tanulmányait. Nekem különben személyileg maradtak kellemetlen emlékeim Sohár Elekkel kapcsolatban, mert én voltam szenvedő hőse annak a kabátlopásnak, amelylyel pályafutásának a B. T. K.-ba ütköző része elindult. Egy számára kölcsönadott felsőkabátot ugyanis, miután azt szüleimnek visszahozta, egy óvatlan pillanatban az előszobából ismét elemelte. Ebből még semmi bünygyi eljárás nem származott, azonban az már tragikusabb volt részére, amidőn Budapesten egyik szintén szabadkai származású fiatalemberrel az egyik szabadkai pénzintézet nevére kiállított hamis takarékhönyvekkel akartak operálni. A főkárosult a budapesti Helvéciakávéház tulajdonosa volt és a szabadkai törvényszék annakidején másfélévi fogházbüntetésre ítélte Sohár Eleket, aki az ottani ügyességi fogházban töltötte ki büntetését. Természetesen ez a büntetés nem volt túl súlyos részére, mert édesatyja az ottani fogház igazgatója volt.

— Régi társasága ezután természetesen megszüntette vele az érintkezést, eltűnt szemem elől s csak a háboru után hallottam róla néhány szabadkai ismerősömtől, hogy Sohár Elek rendkívül nagylábon él, sokat keres, azonban senki sem tudja, hogy jövedelmének mi képezi a forrását.

Most már erre is meg van a magyarázat abban a néhány soros rendőri hírből, amely Sohár Elek nekrológja volt, aki az emberi szenvedélyekre és gyengeségre alapította egyszisztenciáját és az európai csempész társaságban Bucurestiben épp úgy ismerték nevét, mint Párisban. A bódító méreg azonban őt is áldozatul kívánta és kalandos életére a fehér mérget tett pontot.

Kreuger a legnagyobb szabású szélhámosságot akarta elkövetni Amerikában

Drámai tárgyalások Morgannal

Jules Sauerwein, az ismert francia publicista New-Yorkból jelent érdekes részleteket arról, hogy Kreuger az öngyilkosság előtti utolsó útján mit csinált Amerikában? Sauerwein szerint ez az amerikai út, ha sikerül, a legnagyobb szabású becsapás lett volna a Kreuger szélhámosságai között. Az amerikaiakat akarta becsapni, de méltó ellenfelet talált az International Telephon Company vezetőjében, Blane ezredesben. Blane volt az első, aki átlátott Kreuger játékán. Még mielőtt Kreuger Amerikába érkezett, megbízottaival utánajaratott azoknak az üzleteknek, amelyeket Kreuger a társasággal megkötött és csakhamar kiderült, hogy Kreuger az amerikai telefontársaságot 27 millió dollárral becsapta. Blane hidegen tudatta Kreugerrel, hogy a vállalat főrésztvényesét, Morgant értesítette a helyzetről és hozzá-tette a következőket:

Az amerikai telefontársaságot huszonhétmillió dollárral károsította meg

„Ön Kreuger ur, a Egyesült-Államok területét addig nem fogja elhagyni, amíg Morgannal meg nem egyezik afőlött, hogy a mi társaságunknak okozott károkat milyen módon téríti meg.“

Kreuger először büszkén tiltakozott a gyanúsítás ellen, de azután bekötta, hogy nincs mit csinálnia. Megmozgatta minden amerikai befolyását, hatalmas bankérdekeltségeket állított sorompóba maga mellett, de mindhiába. Mikor látta, hogy sikertelen minden fáradozása, elveszítette a fejét és idegileg összeomlott. Két orvos is vigyázott tárgyalásai alatt az egészségére. A Morgannal lefolytatott tárgyalások alatt egymást érték a drámai jelenetek. Végül is különböző garanciákat adott arra, hogy a telefontársaságnak okozott kárt megtéríti. A nagyszabású üzlet végrehajtásáról le kellett mondania.

Vizsgálatot indított Aradváros vezetősége a király elé terjesztett segélyezették listáinak összeállításában

Panaszok a listák összeállításáról — Hírek szerint olyanokat is felvettek a listákba, akik nem szorultak segélyre — Hangulat a község vezetősége ellen — A mikalakai panasz — Dr. Radu Cornel nyilatkozik a terjesztett hírekről

A zsigmondházaiak Ujaradhoz való csatolásukat kéri

— *Áldja meg az Isten!...*

Ez a tegnap annyiszor elmondott néhány szó visszhangzik még ma is bizonyos megilletődéssel és meghatottsággal Arad árvizsújtotta külvárosaiban, az elpusztult, tönkrement existenciákat szimbolizáló romok között és ez a mondat tér bizonyára még hosszú időközön át vissza azoknak az embereknek mindennapi imájába, akiknek soraiban ott járt tegnap az ország uralkodója és személyes megjelenésével, valamint a husvétli gyorssegélyek kiosztásával tett tanúságot arról, hogy közeli érdeklődik Arad hajléktalan árvizkárosultjai iránt és hogy *gondja van arra, hogy ezek a szerencsétlen emberek mielőbbi segélyezésben részesüljenek.*

Azoknak névsorát, akiknek tegnap gyorssegélyt juttattak, a vármegyei prefektúra intézkedésére a szóban levő községek előjárósága állította össze. Már a tegnapi nap délutánján főleg Zsigmondháza lakosságának körében olyan hírek terjedtek el, hogy a község előjáróságát más szempontok is vezették, mint hogy ki szorult rá leginkább a segélyezésre és hogy olyanokat is felvettek a segélyezendő harminc közé, akiknek ép a házuk, megélhetésük van, ezzel szemben pedig olyanok maradtak ki, akik minden kereseti forrás nélkül, hajléktalanul maradtak az árvíz után. A Zsigmondháza segélyre előterjesztettek névsora a következő: Cociuban Constantin, Goron Nica, Taksás Mihály, Kirsch Fülöp, özvegy Kovács Józsefné, Lengyel Demeter, Frisch Ferenc, Pecican Lajos, Krúzlich András, Hans Anna, Hans György, özvegy Popovici Mihályné, Kálmán Józsefné, Anghel Demeter, Bognár János, Junger Ferenc, Cociuban János, özvegy Nichin Vazulné, Gilbert Ferenc, Szűcs Illés, Holló Péter, Benedek István, Jellinek József, Batran Flóra, Serban Demeter, Kocsis Géza, özvegy Pauli Miklósné, Heim Konrad, Fürbacher Ferenc, Bosneac Miklós.

Elégedetlen árvizkárosultak

Ezek a nevek röpködnek Zsigmondháza 125 rombadólt házában megmaradt falai között. A szinte teljesen elpusztult Iskola-uccában mondja valaki (természetesen olyan, aki kimaradt a listáról):

— Itt van például egy Anghel Demeter nevű ember, akinek háza még most is épen áll. Szenvedett ugyan károkat, de távolról sem olyanokat, mint sokan szomszédai közül, akiknek hajlékuk sincs. Junger Ferencet is előterjesztették, annak ellenére, hogy nem saját háza dőlt romba. Nem történt igazságosan a harminc ember névsorának összeállítása — mondja informátorunk.

Zsigmondháza ma olyan, mint a hangyaboly és a hangulat élesen a község vezetősége ellen irányul. A segélyezésre felterjesztettek névsorára vonatkozólag kérdést intéztünk a zsigmondháza interimár-bizottság egyik legaktívabb tagjához, aki a következőket jelentette ki:

— Olyan listát összeállítani, hogy mindenki meg legyen elégedve, teljesen lehetetlen. El kell ismernünk azonban, hogy talán történtek hibák. Mi reggel hét órakor kaptunk utasítást arra, hogy nyolc órára terjesszük be a segélyre ajánlottak névsorát, amelynek összeállításánál különböző szempontok érvényesültek. Így elsősorban figyelembe vettük azt, hogy *milyen nagy családja van a segélyre szorulóknak és szem előtt tartottuk azt is, hogy olyanokat vegyünk fel a névsorba, akik a ve-*

szély idején ott voltak a gáton és a mentésnél sem hiányoztak. Talán a sietségnek tudható be, hogy az előterjesztettek névsorába olyanok is kerültek, akinek ugyan kárt okozott az árvíz, de háza még mindig épen áll.

— Felmerült az a panasz is, — mondjuk — hogy azok az árvizkárosultak, akik tegnap segélyben részesültek, ma már nem kaptak ennyivalót a népkonyhán.

— Ez valóban így történt. A népkonyhát tudvalevőleg nem a zsigmondházaiak, hanem az ujaradiak tartják fenn. Számításaink szerint a konyha csak e hét végéig működhetik még. Azzal az intézkedéssel, hogy a száznegyvenegy taggal bíró, tegnap segélyt kapott harminc családnak ma már nem adunk a népkonyhán ételmet, azt akartuk elérni, hogy a többieknek hosszabb ideig juttathassunk ételmet.

Zsigmondháza Ujaradhoz kíván tartozni

A beszélgetés során felmerültek Zsigmondháza aktuális problémái is és főleg az, hogy a községben teljesen megszűnt a községi adók fizetése, úgy hogy Zsigmondháza rendes kötelezettségeinek csak a legnagyobb nehézségekkel tud eleget tenni. Az a kérdés, hogy a gátakat miből fogják rendbehozni, még mindig megoldatlan probléma. A mai napon egyébként a község vezetősége memorandumot szövegezett meg, amelyet a megyei prefekturára fogtak eljuttatni és amelyben rávilágítanak a község helyzetére, egyben pedig segélyt kérnek a legszükségesebb gátépítési munkálatok fedezésére. Az árvíz okozta helyzettel kapcsolatban újra felmerült az a már régebben hangzott terv, hogy

a két közvetlenül egymás mellett fekvő községet: Ujaradot és Zsigmondházát egymáshoz csatolják.

ami által az ujaradiak sem veszítenének, de a zsigmondházaiak terhei lényegesen csökkennének. Informátorunk ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Ha még nem is hivatalosan, de már megindultak a topogatózások Ujarad vezetőségénél, hogy miképpen fogadják a két község egyesítésének tervét. Zsigmondháza lakosságának körében egyre erősödik ez a mozgalom, amelynek következtében már a legközelebbi jövőben intervenálni fogunk az illetékes hatóságoknál, hogy segítsék elő a két község egyesítését. Mindenekelőtt talán arra szeretnék rámutatni, hogy az egyesítés Ujaradnak milyen kedvezményekkel járna. A Maros mentén, zsigmondháza területén ujaradi gazdák hatalmas földterületekkel bírnak. Ezek a legjobb termőföldek sorába tartoznak, olyan földek tehát, amelyeket Ujaradon nem lehet találni. Az ujaradi gazdáknak községi adó címén kisholdként 60 lej kell évente fizetniük Zsigmondháza lakosainak. Abban az esetben, ha egyesülne a két község, akkor ennek az adónak az összege az eddiginek 12—15 százaléka csökkentene. Zsigmondháza szempontjából pedig az egyesülés olyan előnyöket jelentene, amelyek különösen a jelenlegi viszonyok között nem lehetne eléggé megbecsülni. Zsigmondháza lakosságának ma háromszáz százalékkal több községi adót kell fizetnie, mint az ujaradiaknak. Az egyesülés után ez természetesen megszűnne, mivel a közigazgatási költségek a minimumra redukálódnának. Zsigmondháza nincs legelője és temetőhelye sincs. Ez a kér-

Ha jól és olcsón akar vásárolni
cserépkályhát,
 asztaltakaróktűzhelyt, falburkolatot,
 keresse fel a
DUDI cserépkályhák lerakatát,
 Bul. Reg. Ferd. No. 21. (v. Kovács Soma helyiségben)

dés, valamint az iskolák kérdése is megoldódna az egyesüléssel. Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy azok az ujaradi gazdák, akiknek zsigmondháza területen vannak földjeik, sokkal jobban látnák megvédve földjeiket, ha az az ujaradi közigazgatás hatáskörébe tartozna. Ez természetes is, mivel a megnagyobbodott község lakosai sokkal inkább tudnák viselni a gátépítési és karbantartási terheket. A két község egyesülése tehát egyik biztosítéka lenne annak, hogy ezt a marosparti községet ne pusztíthassa el megegyezés a Maros árja és hogy ne tehesse itt tönkre száz és száz existenciát és ne tehesse földönfutóvá egész családokat.

A mikalakai panaszok

Ezzel kapcsolatban még azt kell megemlítenünk, hogy értesülésünk szerint

'Aradmegye vezetősége nem idegenkedik attól a tervtől, hogy Zsigmondháza és Ujarad egyesüljön,

sőt úgy tudjuk, hogy a megye prefektusa néhány nappal az árvíz előtt zsigmondháza illetékes körök előtt meg is említette azt, hogy a két község vezetősége között meg kellene indulni a Zsigmondháza és Ujarad egyesítését célzó tárgyalásoknak. Ezek a tárgyalások pedig minden valószínűség szerint már a közeljövőben megindulnak, mivel ez egyrészt Zsigmondháza számára a mai körülmények között létérdeke, másrészt pedig az egyesülésen Ujarad sem veszíthet, sőt — ha nem is a legközelebbi jövőben — de: nyerhet.

Értesülésünk szerint Mikalaka lakossága köréből is a mai nap folyamán a zsigmondházi panaszokhoz hasonló reklamációk érkeztek Aradváros vezetőségéhez. Errevonatkozólag munkatársunk kérdéssel fordult Radu Cornel dr. városi interimár-bizottsági elnökhöz, aki az ügyben a következőket jelentette ki:

— Hallottam én is a panaszokról, amelyeknek csupán pszichológiai alapját ismerem. ténybeli alapját nem. Mindenesetre intézkedtem, hogy a mikalakai előjáróság bemutassa számomra mindazoknak pontos listáját, akik részesültek az uralkodó nagylelkű adományában, mert meg kívánom állapítani, hogy ki mennyit kapott. Erre tekintettel kell lennünk azoknak érdekében a további segélyakciók során, akiket a községi előjáróság nem terjesztett elő az uralkodónál.

— Ami a terjengő híreszteléseket illeti, mindaddig nem mondhatok semmit, ameddig nem igazoltuk át mi is a mikalakai listákat. Annyi bizonyos, hogy tulzott hírekről van szó, amelyeket mindazoknak családása kolportált, akik számára nem juthatott pénzadomány.

Az aradi törvényszék megítélte egy aradi tisztviselő százezer lejes követelését

A pervesztes vállalat felebezett az ítélet ellen.

Az aradi járásbírósa ma érdekes ügyben hozott ítéletet. A keresetet dr. Valkó Dezső magántisztviselő indította egy aradi vállalat ellen és keresetében elmaradt fizetés és végkielégítés címén 109.200 lej megítélését kérte. A beadvány indokolásában felhozta, hogy huzamosabb ideig állt a cég szolgálatában, ahonnan néhány évvel ezelőtt — szerinte — minden különösebb indoklás nélkül elbocsájtották. Miután a békés megegyezés nem volt lehetséges, keresetet adott be a vállalat ellen és ebben a bíróság most tartotta meg a tárgyalást s egyben ítéletet is hirdetett, amelyben dr. Valkó Dezső által követelt 109.200 lej elmaradt járandóság címén megítélte. Az ítélet ellen a pervesztes cég felebezést jelentett be az aradi törvényszékhez.

SPORT KÖZLÖNY

Ófelsége kívánságára törvényjavaslat készült, mely szerint jövőben a sportesemények adómentesek lesznek

Luchide Oktávnak, a román futball vezérének nyilatkozata — Biztos a Nemzeti Bajnokság

A román sport az utóbbi időben mérőföldes léptekkel halad előre. Románia labdarúgása izmosodik, fejlődik és már a külföld előtt megbecsülésnek örvend. Ezt a gyors fejlődést annak köszönhetjük, hogy a sportéletben ráeszméltek arra, hogy a megkötöttség visszafejlesztőleg hat és a nehézkesség szinte leküzdhetetlen akadályokat okoz. Erre rájöttek a vezetők is és leegyszerűsítették az ügykezelést. Ennek a nagy reformációnak mestere Luchide Octav, a szövetség kétfőnö. ügybuzgó főtájkára volt, akinek érdeméért jegyezhetjük fel sportunk előretörését.

A kiváló sportember, Románia futball-sportjának feje, vasárnap Nagyváradon járt, hogy az elkövetkezendő válogatás esetében tisztában legyen a reprezentatív játékosok mostani formájáról. Ezen alkalommal az ottani hírlapírók meginterjúvolták Luchidet. A főtájkárral folytatott interjú legérdekesebb része kétségkívül a terhek csökkentésére vonatkozik. Többek között a következő kijelentést tette Luchide: Ófelsége egyenes kívánságára, már a parlament előtt van egy új törvényjavaslat, amely kimondja, hogy a sportesemények a jövőben mindenféle adók-

tól mentesek lesznek. Ez a hatalmas kedvezmény természetesen a futballsport még nagyobb mérvű fejlődését vonja maga után. Ugy szintén módosítják a repülőgépbélyegek rendelkezését, ugyanis a jövőben ötven lej aluli jegyeknél 50 bani, 50 lej fölül jegyeknél 1 lej lesz a repülőbélyeg illeteke. Szó lehet még a nemzetközi mérkőzések taxájának mérsékléséről is.

Luchide ezenkívül nyilatkozott a válogatott kérdéséről, kijelentette, hogy a válogatásban egy pár hely megürült és ezeket új erővel kívánja betölteni. A jövőben pedig szerepeltetni kívánja a B. válogatottat is, hogy az új tehetségek a nemzetközi mérkőzések keretében edződjenek meg. Ennek a válogatottnak első erőpróbája Szófiában lesz, a B. csapat itt fogja első meccsét vívni. — A Nemzetközi Bajnokságra vonatkozólag kijelentette, hogy ezidén első ízben biztosan lebonyolítjuk ezt az érdekes küzdelmet.

Luchide érdekes nyilatkozatai bizonytal örömet fognak kelteni illetékes körökben, mert hiszen a sport egyik legfájdalmasabb és eddig nem orvosolt sérelme az adó-ügy volt, ami most Ófelsége kívánságára elintézést nyer.

A Vasas, vagy a Kispest fog osztályozót játszani

Budapestről jelentik: A Kispest sorsa megpecsételheteti és így az utolsó hely kérdését elintézték. Sokkal nagyobb harc folyik most az osztályozó körül. Ki lesz az utolsó előtti, ez a nagy kérdés és ezt a kérdést a Vasas és a Kispest egymás között fogja eldönteni. A Vasas most jó formában van és valószínű, hogy feltornássa magát a már veszélytelenebb zónába. Annak a csapatnak, amely osztályozót kell, hogy játsszon, nincs sok reménye, mert a II. osztályú éllovasok mostani bombaformája biztosan fogja ezt az akadályt is venni.

O A Gloria és a Transylvánia Pécskán. Érdekes sportprogrammja lesz az ünnepek alkalmával Pécskának. Vasárnap a Transylvánia, hétfőn a Gloria játszik az ottani Virtutatea ellen. Mind a két meccset a kiváló aradi bíró: Oravetz vezeti.

O A Ripensia nagy győzelme. A Ripensia tegnap Brestben a FC Brest csapatát 6:0 (3:0) arányban győzte le Kotormány, Dobay (2) és Schwartz (3) góljaival.

O Érdekes újítás Dicsőszentmártonban. Dicsőben érdekes újítással akarják a nézőközönséget növelni. Minden férfi — aki jegyet váltott — ingyen vihet magával egy hölgyet is. Követendő példa!

O Kocsis újból tréningben. Kocsis, a Hungária válogatott játékosa hosszú kényszerpihenő után ismét megkezdte tréningjét. Kocsis meglepően jól mozgott.

O Ujpest már csak Auert nélkülözi, Borsányi és Dudás felépültek.

O A Szeged F. C. erősít. A kiváló szegedi proficsapat, amely jogos pályázója a bajnoki címnek, a pécsi Halast szerződtette le, Bertókot, a Bocskai játékosát is szeretnék megszerezni.

O Megindul a pesti vezetéses kerékpárszezon. A két kiváló képességű bukósisos Istenes és Szekeres megkötötte szerződését. Istenest Nagy, Bartost Szekeres veszi uszályába.

O Magyar csapatok Romániában. A husvéti ünnepek alkalmával Temesváron a Sabaria és a Budai „11”, Aradon a Kispest, Kolozsváron a BESZKÁRT és Bucuresztben a Bocskai vendégszerepel.

O Meghosszabbították az „AKE” pálya jelentkezését. Az „AKE” teniszpálya jelentkezését május 1-ig meghosszabbították.

O Halasy veresége Prágában. Halasy Olivér Prágában 400 méteres távon kikapott a cseh Getreuertől, aki 5.06.6 mp.-et uszott és ezzel új rekordot állított fel.

Az aradi törvényszék leiratot kapott a készülő amnesztia-rendeletre vonatkozólag

Széleskörű amnesztia a folyamatban lévő bűnügyekre — A miniszterium még nem döntött az életbeléptetés időpontjára nézve — Május 10., vagy június 8. lesz az amnesztia kihirdetésének napja

Az aradi törvényszék elnöki osztálya ma leiratot kapott az igazságügyminiszteriumtól, amely értesítést tartalmaz arra vonatkozólag, hogy a közeljövőben amnesztiát ad a kormány.

Már korábban elterjedt annak a híre, hogy a május tizediki nemzeti ünnep alkalmával jelenik meg a széleskörű amnesztia-rendelet, amely abban különbözik előző rendeletektől, hogy ez főleg a folyamatban lévő bűnügyi eljárásokra fog vonatkozni. A legutóbbi amnesztia-rendelet csak a már jogerősen elítélteket részesítette királyi kegyelemben, míg az elmúlt év június 8-iki amnesztia-rendelet csak a három hónapig terjedő szabadságvesztéssel sújtott elítélteket részesítette teljes kegyelemben. Mint emlékeztetés, azt a megszorítást annakidején az időközben elhunyt Hamanglu igazságügyminiszternek tulajdonították, aki elvileg ellensége volt a széleskörű amnesztiának. Az új és most készülő amnesztia-rendelet a legliberálisabban kezeli a kérdést és a kiszárgott hírek szerint a könnyebb természetű bűnügyek teljes amnesztiában részesülnek.

Az Aradra leérkezett rendeletnek azonban

Április 1. óta
olcsóbb
az **UJSÁG**
Romániában

Hétköznap 6 lei
Vasárnap 12 lei

Az ATE-t és a Transylvániát két-két ponttól fosztotta meg a szövetség

Ismeretes, hogy a szombatra kitűzött bajnoki forduló a munkaszünet miatt nem bonyolódhatott le teljes egészében, mert sem az ATE, sem a Transylvánia nem tudott komplett csapatot kiállítani. A jelzett együttesek a fenti indok alapján nem ismerték el a mérkőzések bajnoki jellegét. A szövetség foglalkozott az ügygel és úgy a Transylvániát, mint az ATE-t megfosztotta a két ponttól, ezenkívül az egyesületeket 500 lej büntetésre ítélte.

A szövetségi ítélethez mint kommentárt azt kívánjuk megjegyezni, hogy a szabályzat szerint munkanapokon az egyesületek nem kötelesek bajnoki mérkőzésre kiállani, márpedig a szombati nap az volt. Az egyesületek a disztrikt ítélete miatt a ligához felfolyamodással éltek és remélik az ítélet orvoslását.

van egy érdekes pontja, amely az amnesztia kihirdetésének napjára vonatkozik. Az igazságügyminiszteriumban ugyanis nem alakult ki végleges álláspont az életbeléptetés napjára vonatkozólag s tekintettel arra, hogy az eredetileg tervezett május tizedikéig túl rövid az idő az amnesztia-rendelet kidolgozására, valószínű, hogy annak kihirdetését, illetve életbeléptetését június 8-ára, Károly király hazaérkezésének évfordulójára tervezi az igazságügyminiszter. Az aradi törvényszék egyes szekciójával csupán akkor kezd meg azoknak a folyamatban lévő bűnügyeknek kimutatásba történő összefoglalását, amidőn a miniszterium részletes kimutatása érkezik le, hogy melyek azok a bűnügyek, amelyek az amnesztia-rendelet alá esnek.

A 200 ezer lejes főnyeremény nagyszentmiklósi és perjámosi nyertesek

Az állami osztálysorsjáték 200.000 lejes nyereményét a 29.388. számú sorsjegy nyerte meg, amelynek fele dr. Ardelean nagyszentmiklósi főszolgabíró, másik fele pedig Ehling perjámosi lakos tulajdona.

Dr. Ardelean, aki 100 ezer lejt nyert, már hónapok óta nem kapott fizetést és a főnyeremény éppen a legjobbkor jött.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Minden látogató rádióon beszélhet a Budapesti Nemzetközi Mintavásáron

Mindenki saját szavával küldhet üzeneteket, üdvözléseket, vagy üzleti jelentéseket — Napi három óra hosszat csak a vásár látogatóinak üzeneteit közvetíti a pesti rádió adóállomása

Május 7-től 16-ig érdekes és különleges attrakcióval bővül a budapesti rádió-állomás műsora.

Ezek a napok — a Budapesti Nemzetközi Vásár ideje alatt — naponta több, mint három óra hosszat, kizárólag a vásár látogatói használhatják a budapesti rádiót. Hétköznapokon délelőtt 11 óra 15 perctől 11 óra 55 percig, majd 1 óra 15 perctől 2 óra 30 percig és délután 3 óra 30 perctől 4 óra 40 percig áll a rádió a vásár látogatóinak szolgálatára. Egy félperces, 40 szót tartalmazó rádió-üzenet díja 1 pengő 50 fillér, egy teljes perces, 80 szavas üzeneté pedig 2 pengő 50 fillér.

A Budapesti Nemzetközi Vásárnak ezt az újítását nagy örömmel fogadta a közönség, annál is inkább, mert ez az első eset a világon, hogy bárki oda állhat a mikrofon elé és bárki beszélhet a rádióba. Egy ilyen beszélgetés felejthetetlen élményt jelent a beszélőnek, aki nem látja hallgatóit, de tudja, hogy a világ minden táján százak figyelik és hallgatják azt, amit mond. De éppen ilyen felejthetetlen élményt jelent azoknak is, akiknek az üzenet szól, akik odahaza, a családi rádiójánál hallgatják a csak nekik szóló, de a világ minden

tája felé eljutó kedves szavakat. A magánosok üzeneteket és üdvözléseket, a kereskedők üzleti jelentéseket és híreket mondhatnak be a mikrofonba, de természetesen a mikrofon előtt felolvasandó szöveget előbb le kell írniük és be kell mutatniuk a vásári stúdió vezetőjének. Ajánlatos, hogy a beszélői óhajtók megérkezéskor azonnal jelentkezzenek az Inarcsarnok főbejárata előtt lévő vásári stúdióban és kérjék megfelelő beosztásukat.

A magyar rádiótársaság a magyar kir. posta és a kereskedelmi miniszter engedélyével, a Vásár agilis vezetőségének kérésére állította fel a stúdiót a vásár területén, még pedig a nagyközönség szórakoztatására, kényelmére, de egyben azért is, mert a Studio felállításával kifejezést akart adni annak, hogy elismeri és nagyra értékeli a Budapesti Nemzetközi Vásár rendkívüli gazdasági és kulturális misszióját.

A vásár területéről való leadásoknak fenti közlő idejét köznapokon pontosan betartják. Ez az időbeosztás vásár- és ünnepnapokon az istentisztelet közvetítése miatt, a délelőtti órákban módosul majd csupán valamivel, hogy miképpen, azt az összes rádióműsorok közlik majd idejében.

tek, az utak mentén termő gyümölcsök, széna, régi anyagok értékesítéséből származó bevételek, a forgalmi törvény és az uttörvény kihágásából eredő bírságok, valamint 60 százaléka azon taxáknak, amiket saját szállítóeszközökkel rendelkező vállalkozók fizetnek az ország, a megye, a községi utak használatáért. Ezek a taxák a következők: Autókamionok 2,5 tonnáig havi 300 lej, 3,3 tonnáig havi 800 lej, ezen felül havi 1500 lej. A nem pneumatikon futó teherautók a taxák háromszorosát fizetik.

Külön szakaszok állapítják meg a megyei és községi utak új rendszerét. Az utjövedelmek itt a következők:

A községek és megyék általános jövedelméből erre a célra felhasználandó rész.

A gépjárművek és vontatott járművek (székér, kocs) után szedendő taxák, amelyek legfeljebb 200 lejben állapíthatók meg.

A megyei és községi utak jövedelmei, továbbá a megyei és községi pótdadók. Ezek: 3 százalék a mezőgazdasági tulajdonok jövedelmei után, 2 százalék a házi jövedelmek után, 2 és fél százalék az ipari és kereskedelmi jövedelmek után, 2 százalék a szabadfoglalkozású és minden más jövedelmek után, 1 százalék az ingóvagyon-jövedelmek után, 0,3 százalék a fixfizetésből származó jövedelmek után. A börtölök 25 százalék engedményben részesülnek a fenti pótdadónál. A legkisebb pótdadó évi 50 lej, melyet minden nagykorú férfiaknak fizetnie kell, kivéve azokat, akik katonai szolgálatot teljesítenek, valamint a diákok, hadirokkantakat, hadiövezgyeket és árvákat.

Az új uttörvény egyik igen fontos újítása a „prestáció”, vagyis az utadónak munkaszolgáltatással való leróvási rendszereinek a bevezetése. A törvény kimondja, hogy mindenki, aki a mezőgazdasági jövedelem utáni pótdadót fizeti, a fizetést végzett munkában is teljesítheti, még pedig járművel, vagy akinek nincs, napszámmal. A megyei utbizottság évről-évre megállapítja a munkanap díját és ennek megfelelően történik a munkával való fizetés. Mindazok, akik prestációval akarják az utadót fizetni, október 1-ig kötelesek ezen szándékukat a község házában bejelenteni, ahol nyilvántartásba veszik őket.

A megyei utbizottság mindenkor egy hónappal előbb közli az utimunka megkezdésének idejét, a prestációt végző pedig közli, hogy milyen napokon akarja a munkát szolgáltatni.

Az utmunkák 10 kilométernél nem eshetnek távolabb a lakhelytől. A prestáció más által is vé-

Az új uttörvény mindent megadóztat

A törvény ismertetése.

A parlament által megszavazott törvények közül egyike a legfontosabbaknak az új uttörvény, amelynek teljes szövege — az életbeléptetéséről szóló királyi dekrétummal együtt — a Monitorul Oficial tegnapi számában jelent meg.

Az új uttörvény is 3 csoportba osztja a közutakat: ország, megyei és községi utakra. Az utügyek a közmunka és közlekedésügyi minisztérium mellett működő utvezérgazgatóság hatáskörébe tartoznak. Az utvezérgazgatóság minden év novemberében elkészíti a következő évre szóló utépítési, utjavítási munkálatok tervét, a megyei kirendeltségek jelentése és előterjesztése alapján és a költségvetési előirányzathoz képest megteszi a szükséges intézkedéseket a munkálatokra.

Az utvezérgazgatóság költségvetési bevételei azok a jövedelmek, amelyeket ez a törvény állapít meg, utadók, illetékek, járulékok formájában. Ezek a jövedelmek a következők: 1 lej 50 bani minden kilogramm könnyű és nehéz benzint után, amely belföldi fogyasztásra szól, 25 bani a motorina és denaturált benzint után, 2 lej a belföldön termelt és 4 lej külföldről behozott nyers olaj kilója után, 15 százalék a kaucsukból készült járműbandázsok értéke után, 5 lej minden tonna áru után, melyet vasúti állomáson, vagy kikötőben szállításra felelnek. Pirit, mészkő, kő, utburkolati anyag, tüzifa után 2 lej 50 bani taxa fizetendő tonnánként. A taxák csak egyszer fizetendők, úgy a belföldi, mint a külföldről behozott szállítmányoknál. A szállítási ut-taxa alól mentesítve vannak a hadsereg, az állam és a vasút részére küldött anyagok, az 50 kilogrammnál kisebb súlyú csomagok, a gépjárművek által szállított anyagok, minthogy az utóbbiak általánosságban fizetnek.

Az általánosságok egyszersmindenkorra szólnak, még pedig: motorbiciklinél 500 lej, személyautónál 1200 lej. Autókamionok ennek a kétszeresét fizetik, ha gummikereken futnak és háromszorosát, ha nem pneumatikon, hanem tömör kerekeken járnak és 1000 lej a vontatószerkezők után, ha pneumatikon és 3000 lej az olyan vontatószerkezők után, amelyek nem pneumatikon járnak.

Az állami büdzse jövedelmeit képezi még a fentiek kivétel az autobus-koncessziók, utbérle-

Orvosi tanács!
Ne legyen kedvű „OLLA” nélkül, ne végy utánzatokat!

gezhető, illetve helyettes küldhető ki az adóba teljesítendő utmunka elvégzésére.

Mindazok, akik a prestációval való fizetést vállalták, de a munkát nem végezték, 10 százalékos bírságot fizetnek.

A prestáció alól mentesek: a lelkészek, az állami és közigazgatási tisztviselők, a jótékony intézmények alkalmazottjai, katonák, diákok, hadirokkantak, özvegyek és árvák, valamint az állandó jelleggel alkalmazott cselédek.

Az új szeszitörvény az ecetsav megadóztatásáról

A bortermelők megsegítése.

Az új szeszitörvény intézkedik a szeszgyártás kérdéséről is és erre vonatkozó paragrafusában az ecetsav nyolcvan százalékos megadóztatását rendeli el. Ennek következtében az ecetsav gyártása elveszti üzleti rentabilitását és elősegíti azoknak az ecetgyáraknak a működését, amelyek az ecetet szeszölgyártják. A törvénynek ez az intézkedése arra vezethető vissza, hogy az állam most monopolizálta a szeszt és így érdeke a minél nagyobb szeszfogyasztás, vagyis a szesznek ecet gyártására való felhasználása.

Ugyanezzel az intézkedéssel a kormány a bortermelőket is segíteni kívánja. Az egyes bortermő vidékeken ugyanis az elmúlt évről hatalmas készletek maradtak vissza, amelyeket a kormány feltétlenül értékesíteni akar. Az új törvény ezt a szándékot nagy mértékben támogatja. Az új törvény érthető örömet keltett úgy az ecetgyárak, mint a szeszgyárak és természetesen a bortermelők között is.

= A Groedel-konzern pénzügyi nehézségei. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i székhellyel bíró Banca Chrissoveloni a braszói törvényszéknél felelősségre vonta egy nyolc milliós óvatolt váltó alapján a maramarosi Groedel Testvérek és az ugyancsak Groedel-érdekeltségű Svag-céget. A Chrissoveloni banknak ez a kérése a szenáció erejével hatott kereskedelmi és pénzügyi körökben, mivel a Chrissoveloni-bank nemrégiben részt vett azokban a két cég szanálására irányuló munkálatokban, amelyeket a Niederösterreichische Eskomptgesellschaft kezdeményezett.

= Csütörtökön van a hetipiac. Aradváros vezetősége a mai napon rendeletet adott ki, amelyben a pénteki hetipiac megtartását illetően olyképpen intézkedett, hogy azt holnap, csütörtökön tartásuk meg. A rendelkezést az tette szükségessé, hogy a hetipiac ideje a görögöletti nagypéntekkel esett egy időre.

Dr. Somogyi Gyuláné, szül. Schön Flóra a mérhetetlen fájdalomtól megtört hitves, úgy a maga, valamint drága gyermekei: Andor és Lajos, szeretett menyee dr. Somogyi Andorné, szül. Hoffmann Olga és a nagyszámú rokonság nevében is mélyen szomorodott szívvel jelenti, hogy a forrón szeretett, felejthetetlen, áldott jó férfi, önfeláldozó apa, após és testvér

Dr. Somogyi Gyula

ny. kereskedelmi iskolai igazgató

f. év április hó 27-én életének 74-ik, boldog házasságának 44-ik évében rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 29-én, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Str. Eminescu 21—23. sz. alatt lévő lakásunkból az izraelita sírkertbe örök nyugalomra kísérrni.

Emlékét kegyelettel fogjuk örökre őrizni.

Arad, 1932. április 28.

Özy. Frankovits Bernáné, (Pécs) testvére.

Antenna, csillárok átszerelését,
szerelei anyagot legolcsóbban:
Rosenfeld Géza,
11. u. Neuman-ház. 72

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —
CSÜTÖRTÖK, APRILIS 28

Bucuresti. A rádió szünnap. — Budapest I. 10.15. A Virány szalonzenekar hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 5. Koncs Margit meséből olvas fel. 6.30. Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 7.10. Angol nyelvoktatás. 7.35. Gramofonhangverseny. 8. Dr. Sipőcz Jenő előadása. 8.25. Az Operaház előadásának közvetítése. Hegyek alján. Zenedráma. Zenéjét szerezte D'Albert. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich kávéházból. — Budapest II. 6—6.30. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Brunner négyes. 13.40. Gramofon lemezek. 14.10. Alpészene gramofon. 17.20. Az ifjú Verdi operái. 18. Bécsi kamarazenekar. 21.10. Verdi: A rablók v. operája. 23.35. Tánczene. — Belgrád. (Pravosláv zökésütörtök.) 21. Egyházi zene. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Schmidt szalonzenekar. 18. A 32. gyalogezred katonazenéje. 1930. Hitsche énekesnő hangversenye. 20.05. Jazz. — Langenberg. 18. A rádió kamarakórusának hangversenye. 21. Svéd dalok. 21.30. Wagner: Siegfried c. operájának II. felvonása. majd 22-ig tánczene. — Ljubljana. 18.30. Ötös. 21.30. Zongora szóló. 23. Karének. — Milano. 17.45. Könnyű zene, 17.45. Zenekari hangverseny.

20.05. Szalon zene. 20.05. Ötös. 21.15. Szalonzene. 22. Opera közvetítés. — Mor. Ostrava. 13.45. Rádiózenekar. Puccini: A fecske. Mai ábr. 20.20. Radványi fahusi zene. 23.20—24. Könnyű zene. — Riga. 20.05. Abraham: Viktória c. operettje. — Svájc Aleman adó. 17. Szórakoztató zene. 19.30. Gramofon. — Varsó. 13.35. A varsói filharmonikusok hangversenye. 15.45. Gramofon. 18.35. Szólista hangverseny. 20.35. Gramofon. 21.15. Könnyű zene. 23. Nemzetközi Chopin-est közv.

PÉNTEK, APRILIS 29.

Bucuresti. 20. Istentisztelet. Utána az állomás szünnap. — Budapest I. 10.15. Postászenekar. 13. Déli harangszó. 13.05. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 5. Háztartási tudnivalók. 6. Szahaj históriák. Irta: dr. Szalay László. 6.30. Hangverseny. 7.40. Gyorai társolyam. 8. Rádióújonságok, távölbalítás. 8.30. Szólisták zenekar. 9.20. A rádió külügyi negyedórása. 9.35. Vigília

Bucurestibe utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

ték előadás a stúdióból. A Bozory portán. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Schöpflin Aladár. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropól szállóból. Közben 12. Dr. Hankiss János franciányelvű előadása. — Budapest II. 8—8.30. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Sívling zenekar. 13.40. Gramofon. 14.10. Új operettek, gramofon. 17.50. Dajos Béla zenekara, Gramofon. 18.35. Whiteman Pál gramofon lemezek. 22.50. A zenélő papir (zene- és énekszámok.) 23.20. Pausperth zenekar. — Belgrád. 16. Istentisztelet. 21. Drámai legenda. — Breslau. 20.15. Tavaszi dalok. 21.15. Egy kis daliam Vidám, zenés hangjáték. 23.30. Tánczene, A szünetben, kb. 22.40. Hangos heti filmhíradó. — Brunn. 17. Rádiózenekar. 18.05. A morva négyes hangversenye. 20.20. A Roam Boys hangversenye. 21. Prága. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Szórakoztató zene. 15.30. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19. Magyar egészségügyi E. 19.05. Kromatikus harmonika. — Langenberg. 17.20. Ifi. hangjáték. 18. Hangverseny. D'Albert művek. 21. Közvetítés Newyorkból. 23.20. Szórakoztató és tánc. — Milano. 17.45. Gramofon. 17.45. Ötös. 20.10. Ötös. 20.10. Zenekari hangverseny, 20.31. Genova: Könnyű zene. — Róma. 18.30. Vokal hangverseny. 18.45. Zenekari hangverseny. 20.50. Gramofon. 21.45. Planquette: A cornevillei harangok, operett. — Svájc Aleman adó. 17. Rádiónégyes. 19.30. Jazz gramofon. 21. Hangverseny. — Varsó. 13.10. Gramofon, 17.10. Gramofon. 18.35. A zenészek egyesület zenekarának hangversenye. 21.15. A filharmoniai szimfonikus hangversenye. 23.50. Tánczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

JÖLFÖZŐ szakácsnőt keresek május 1-re Dr. Pausgeht Miklós, Str. Horia No. 9.

KERTESZ nagy gyakorlattal aki kert parkirozását vállalja azonnalra kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 200.

DEUTSCHES Fräulein sucht Stelle zu Kindern hier oder Auswärke Gefl. Angebots Administration unter „Verlässlich.“ 1344

Intelligens, fiatal leány, magyarul, románul beszél, perfekt mindenben, korrekt uriembernél házzvezetőhői állást vállal vidéken is eisejére Cimet az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1368

LAKÁS.

ELEGÁNSAN butorozott díszet különbejáratu szobái keresek május 1-től. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1370

KERESSEK kétszobás udvari konyhas lakás. fürdőszoba nélkül május eisejére. Ajánlatok tisztelettel igénekek megjelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalához címezendők. 1343

A KÖZPONTBAN esinosan butorozott szoba, fürdőszobával, teljes ellátással, kedvező feltételek mellett május 1-re. v. 15-re kiadó. Cim Str. Gheorgescu 11a (Könyök-uca), földszint jobbra. 250

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhaból álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalához, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉT, és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalához, a Minorita templommal szemben. 800

KETSZOBA, konyhas I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Elsőemeleti lakás, három szoba és előszoba, modern fürdőszobával és mellék-helyiségekkel, teljesen izolált tágas padlással és pincével, kiadó, v. Szabadság-tér 21.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HŰTŐKÉSZÜLÉK elsőrendű, alig használt, 2000 kaloriás, eladó. Wagner, Pancota. 1311

TIZENKETTŐ és hat személyes ezüst evőeszközök, ezüst girandok, aufzateok, tálcák, oukortartó, stb. elefantsont miniatűrök, antik zenélő órák, nyest bea, vitrinek, komódok, japán vázák, álló villanylámpák, velencei és konzol tükrök, szobaberendezések, dísz tárgyak, storek, tüggönyök, festmények, szőnyegek, zongorák, jégsezkrény, konyhaberendezés, könyvszekrény, dísz tárgyak stb. kaphatók SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota).

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

GABY-kalapszalonn, Arad.

Legújabb 110 lejtől megérkeztek
számos modelllek
Átalakítások 50 lejért készíttetnek.

KESZPENZERT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRGŐSEN KERESSEK: Irógépeket, régi sevrési Altwien meisezni figurális porcellanokat, gyári keleti és helyben készített szőnyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik s modern butorokat, széklonokat stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Ebedő perzsaszőnyeg,

zongora, antik szekrény, sublodok, szekrények, világos hálószoba, gyönyörű príszoba, ebédő, festmények, ezüstök, eladó KERESEK perzsaszőnyegeket, burdókádat, jégsezkrényt, utazóböröndöket. ABC* bizományi üzlet Str. Eminescu 80. Ortutay palota. 1369

Keltetőgépek 2750. — Lejtől Csibenevelők 1200. — Lejtől Rhode és Wyandotte tojasok 12 L. Leghorn 8.— Lei darabja. „Camarad” farm Tauf, Aradm.

INGATLAN.

30—40 HOLD FOLD Arad környékén megvelekre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalához kér. 1369

Költözéseket

szakszerűen és jutányosan vállal
Klein Sándor
szállító, Arad, Str. Colonel Pirloi 8.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyit
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitünő étterem! Polgári áruk! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ABC

utasok részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL szállodában.**

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szépszobát, kitünő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitünő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja

HIRDESSZEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!